

televiznik

CELJE, 9. septembra 1960
Leto X., šte. 38
GLASLO SOCIALISTICNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LEST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMR
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Z RAZŠIRJENE SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS V CELJU BREZ POLITIČNE AKCIJE NI NAPREDKA

**AKCIJSKI PROGRAM KMETIJSKE PROIZVODNJE: CIM PREJ
PREITI IZ NATURALNE V BLAGOVNO PROIZVODNJO. — TO
BO OMOGOČILO POGODBENO SODELOVANJE ZADRUGA —
KMET. — TRIJE ODLOKI O MINIMALNIH AGROTEHNIČNIH
UKREPIH. — POLLETNI GOSPODARSKI NAČRT PRESEŽEN.
— NALOGA POLITIČNIH ORGANIZACIJ, DELAVSKIH IN ZA-
DRUŽNIH SVETOV: ŠIROKA RAZPRAVA IN RAZGIBANA DE-
JAVNOST.**

Pred dnevi je bila razširjena seja občinskega komiteja ZKS, občinskega odbora SZDL, predsedstva občinskega sindikalnega sveta in sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov. Na tej seji, ki jo je vodil sekretar občinskega komiteja tovariš Tone Skok so razpravljali o akcijskem programu kmetijske proizvodnje za letošnje in prihodnje leto ter o gibanju gospodarstva v prvem polletju letošnjega leta.

Podpredsednik celjske občine tov. Beno Krivec je seznanil navzoče z osnovnimi načeli akcijskega programa kmetijske proizvodnje v celjski občini ter poudaril, da ta program vsebuje pogodbeno sodelovanje na 31 % njivskih in 40 % travniških površin. V primerjavi z lanskim letom je plan pogodbenega sodelovanja za 14 % nižji od lanskega in za 49 % višji od lanskega realizacije. Cilj kooperacije je povečanje tržne proizvodnje. Zato bi naj kmetijske zadruge sklepale predvsem pogodbe za kulture, ki so najbolj primerne za krajevne razmere. Na ta način bo kooperacija ugodno vplivala tudi na razvijanje in specializacijo proizvodnje, ki ima tržni značaj. V celjski občini je tudi največji podarek na krmiljenju živine, zato zavzemajo v letošnji pogodbeni proizvodnji krmne rastline prvo mesto. Razen njivskih in travniških krmnih rastlin predvideva plan kooperacije v manjši meri proizvodnjo pšenice, hmelja in krompirja.

Da bi zajamčili krajevnim razmeram, legi zemljišč in agrotehnični sposobnosti kmetijskih zadrug primerno obdelavo zemlje, so na tej seji razpravljali tudi o treh odlokih, ki predpisujejo minimalne agrotehnične ukrepe za pridelovanje pšenice ter za pridelovanje krme na njivskih in travniških površinah. O teh ukrepih je pred dnevi razpravljala in

o njih sklepala tudi občinski ljudski odbor.

Te odloke bodo z veseljem pozdravili napredni kmetovalci, ki so že doslej kmetovali na napreden način, saj za take kmetovalce agrotehnični ukrepi, ki jih ti odloki predpisujejo, ne pomenijo nič novega. Slabi kmetovalci pa bodo verjetno sprejeli te ukrepe sprva z nezadovoljstvom, saj jih bodo le-ti prisilili, da bodo začeli s pomočjo kmetijske zadruge na-

predneje kmetovati po načelih sodobne agrotehnik. Ti ukrepi vsebujejo območja naselij, za katera veljajo, dalje koliko in kakšna umetna gnojila in semena je treba uporabljati, kako sejati in obdelovati. Razen tega odloki vsebujejo tudi obveznosti zadruga do kmetovalca in obratno ter sankcije proti kršilcem odlokov. Sankcije predvidevajo tudi odvzem zemljišča, ki ne bo obdelano po predpisih tega odloka, za dobo 1 do 5 let v skladu z zakonom o izkoriščanju kmetijskega zemljišča.

Zaradi pomanjkanja kadrov, nekaterih osnovnih sredstev, neprimernih talnih razmer in lege zemljišč bodo s temi odloki zaenkrat zajeti površinsko manjši deli kmetijskih zemljišč, ki ležijo v ravninskih vaseh. V teh predelih je uporaba umetnih gnojil

že udomačena in kmetovalci so že seznanjeni z osnovnimi pojmi sodobnejše proizvodnje.

V primerjavi na celotne njivske in travniške površine na področju celjske občine zajema ta odlok 24 % njivskih in 29 % travniških površin.

Načelnik oddelka za gospodarstvo pri celjski občini tov. Stane Polajner je nato obširno poročal o gibanju gospodarstva v prvem polletju letošnjega leta ter prikazal stanje posameznih gospodarskih panog in še posebej v podjetjih. Polletna bilanca gospodarstva izkazuje zadovoljivo stanje na podlagi katerega lahko sklepamo, da bodo naloge letošnjega družbenega plana izpolnjene in celo presežene. Celotni dohodek v gospodarstvu, brez kmetijstva, je bil v prvem polletju dosežen s 55,2 odstotka, kar pomeni, da je bil polletni gospodarski načrt presežen za 5,2 odstotka, v primerjavi s istim obdobjem lani pa kar za 23 odstotkov.

Ob zaključku je sekretar občinskega komiteja ZKS tov. Tone Skok med drugim poudaril, naj bi vse politične organizacije, delavske in zadrugne svete sprožili čim širšo razpravo o teh problemih ter pravilno tolmačili bližnje naloge v tej zvezi, kajti brez aktivne politične akcije tudi ni napredka na ekonomskem področju.

-ma-

V NEDELJO V SENTJURJU

velik občinski kmečki praznik

Sentjur se na svoj kmečki občinski praznik pripravlja še z zadnjimi ukrepi. Enako pa se pripravljajo po vsej občini. V Sentjurju so zgradili skozi trg novo cesto, pomagali so prostovoljci iz vseh sentjurskih podjetij. Cesta — asfaltirana — je končno gotova. Uredili so tudi ulično razsvetljavo. Za praznik bo gotov tudi občinski stanovanjski blok, ki ga osem družin tako nestrno pričakuje. Vendar priprave na praznik niso zajele samo Sentjurja. V Ponikvi dokončujejo igrišče za najmlajše, uredili pa bodo do praznika tudi 4 stanovanja za učitelje, tako da bo tudi v tem kraju sentjurske občine lahko popolna osemletka.

V Slivnici bodo do praznika dokončali zdravstveno postajo. Na Planini pospešeno gradijo tudi hlev za 400 glav živine, vendar sodijo, da ne bo končan do praznika. Na Planini so te dni postavili tudi temelje za novo stanovanjsko stavbo za kmetijske delavce posestva. Enako tudi pri kmetijskem gospodarstvu Slom pri Ponikvi. To bodo prva stanovanja namenjena za kmetijske delavce v celjskem okraju. Razen tega bodo v Sentjurju posta-

vili temelje za novo pekarno in samopostrežno trgovino.

Veliko dela pa ima prirreditveni odbor tudi s samo prslavo. Saj bo ta dan v Sentjurju velika živinorejska in kmetijska razstava, popoldan pa bodo še konjske dirke.

VELIKA POBUDA DELAVCEV v organih samoupravljanja

VEČ KOT DVA TISOČ ČLANOV NA ZBORU KOLEKTIVA »INGRAD«

Gomilsko je bilo v nedeljo prizorišče uspelega zbora kolektiva celjskega industrijskega gradbenega podjetja INGRAD, ki so ga posvetili deseti obletnici delavskega samoupravljanja. Več kot dva tisoč članov kolektiva se je zbralo na jasi ob robu vasi. Med številnimi gosti so bili Franc Simonič, Tone Skok, Miran Cvenk, Franc Rupret, Ivan Kovač, nadalje predsednik republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Bogo Pečan, direktor Biroja gradbenišтва Slovenije Bogdan Melihar itd.

Franc Kotnik

Po Internacionali, ki jo je zaigrala godba na pihala tovarne usnja iz Soštanja ter pozdravnih besedah direktorja podjetja Venčeslava Jerasa, je o razvoju, uspehih in nalogah organov delavskega samoupravljanja govoril predsednik centralnega delavskega sveta Franc Kotnik.

Kakor drugod, tako je uvedba delavskega samoupravljanja tudi v prej ločenih in zdaj združenem gradbenem podjetju Ingrad sprožila nešteto pobud med delavstvom. Tej ugotovitvi in pa veliki iniciativi, ki so jo razvijali delavci v organih samoupravljanja, je pripisati, da so v preteklosti uspešno reševali vse težave in na-

loge, ki so se porajale. Pa še več, analiza upravljanja kaže, da so se politične organizacije venomer prizadevale, da bi k upravljanju pritegnile čim več ljudi. Zato so pripravljale sestanke, na katerih so z vsemi člani kolektiva razpravljali o vseh nalogah in težavah. Tako so upravljanje naslonili na celoten kolektiv, kar je prav gotovo ena od najvažnejših ugotovitev. Spričo tega so danes organi samoupravljanja resnično gibalno in pobudnik vsega dogajanja.

Zaradi specifičnosti dela imajo pri Ingradu razen centralnega upravnega odbora in delavskega sveta še enajst obratnih delavskih svetov. Mimo tega pa so razvili še nekatere druge oblike sodelovanja zaposlenih pri upravljanju. Tako so ustanovili svete stanovalcev, domske in etažne svete v stanovanjskih naseljih njihovih delavcev. V vse te organe pa so vključili nad 250 ljudi.

Sposobnost organov delavskega samoupravljanja je prišla do izraza tudi pred približno pol drugim letom, ko so prej ločeni kolektivni gradbene stroke v Celju sprejeli sklep o združitvi. Nastanek novega in močnega podjetja pa so narekovali še druge okolnosti, kot industrijski, oziroma montažni način gradnje, specializacija proizvodnje v obratih itd. S formiranjem novega podjetja so vsem tem težavam postavili solidne temelje in tako zagotovili podjetju lepo perspektivo. Gotovo pa je, da je ta preorientacija vprašanje daljšega obdobja, ne pa enega ali dveh let. Razveseljivo je, da se kolektiv vseh teh nalog, ki jih nakazuje predvsem industrijski način gradnje, zaveda v polni meri in da ima jasne poglede na nadaljnji razvoj podjetja.

V zadnjem obdobju so pri Ingradu v največji meri uveljavili spodbudni način nagajevanja. Tu zdaj velja načelo — vsakemu po njegovih zaslugah, vsakemu po njegovih sposobnostih. Uvedba novega načina nagajevanja je dobila svoj odmev v polletni bilanci gospodarjenja.

Spričo vseh uspehov, ki so jih dosegli pri Ingradu, lahko zaključimo: ustanovitev novega podjetja je bila upravičena in utemeljena.

V nadaljevanju zbora so kolektivu čestitali za dosežene uspehe in mu zaželeli še večjih rezultatov tovariši: Tone Skok, Franc Simonič, Bogo Pečan in Bogdan Melihar. Z zbora, ki so ga zaključili s športnimi tekmovanji ter kulturno prosvetnimi nastopi, pa so poslali pozdravni brzojavki še tovarišu Mihi Marinku ter Ivanu Matiji Mačku.

M. B.

Gostje in člani delavskega sveta med slavnostjo

Naše iskrene čestitke

MIHA MARINKO 60-LETNIK

Včeraj je praznoval 60. rojstni dan predsednik Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije MIHA MARINKO. Rodil se je kot nezakonski sin služkinje 8. septembra 1900 v Knezdolu nad Trbovljami. Že s trinajstimi leti je moral na delo v steklarino, čez dve leti pa v rudnik, kjer se je pridružil revolucionarnemu delavskemu gibanju. Leta 1919 je postal član SKOJ in deloval v kulturno-prosvetnih društvih. Po odsluženju dveletnega vojaškega roka se je leta 1923 vrnil v Zagorje in bil sprejet v članstvo Komunistične partije Jugoslavije. Zaradi akcije proti »Orjuni« je bil mesec dni zaprt, nato pa je emigriral v Francijo. Tam je delal v rudnikih. Bil je predstavnik jugoslovanskih emigrantov v sindikatu rudarjev in funkcionar

Jugoslovanske sekcije Komunistične partije Francije.

Leta 1931 je odšel v Berlin in nato v Moskvo, kjer je obiskoval višjo partijsko šolo, leta 1933 pa se je vrnil v domovino. Bil je instruktor Centralnega komiteja KPJ v Pokrajinskem komiteju za Slovenijo, nato sekretar Pokrajinskega komiteja. Leta 1934 ga je policija v Ljubljani aretirala in po dveh mesecih preiskave konfinirala v Trbovljah. Tam se je preživljal s skromnim zaslužkom na javnih delih.

Na IV. konferenci KPJ decembra 1934 je bil izvoljen v Centralni komite KPJ. Četudi pod strogim policijskim nadzorom, je kot član Pokrajinskega komiteja vodil Okrožni komite partije in preko njega znane velike štrajke in druge politične akcije v revirjih. Kot podpisnik proglašenja za ustanovitev Neodvisne delavske stranke je bil leta 1935 zopet aretiran, izpuščen in ponovno aretiran, odpeljan v Zagreb, mučen in po dveh mesecih zapora na procesu v Beogradu zaradi pomanjkanja dokazov oktobra 1936 oproščen. Na Ustanovnem kongresu KP Slovenije, 17. in 18. aprila 1937 na Cebinah nad Trbovljami je bil izbran v Centralni komite KP Slovenije.

Nato je tovariš Marinko ilegalno vodil skupino rudarjev v pomoč španskim protifašistom, a ga je partijsko vodstvo iz Pariza poslalo nazaj v Slovenijo. Po vrnitvi je bil zopet aretiran in konfiniran v Braslovcah. Uspej je spodbil zakonitost odločbe o konfinaciji in se po dveh mesecih vrnil v Trbovlje. Kljub policijskim šikanam in kaznim je legalno vztrajal v Trbovljah do konca leta 1939, ko je organiziral in vodil dvodnevno stavko. Tedaj se je umaknil v ilegalo, delal v Zvezi slovenskega delovnega ljudstva, bil nato instruktor CK KPJ pri CK KP Hrvaške do julija 1940, zaprt dva meseca in izročen ljubljanski policiji, ki ga je konfinirala v Brusnicah pri Novem mestu, od koder je ponovno pobegnil v Zagreb in bil kot instruktor CK KPJ poslan v Bosno.

Od tam je januarja 1941 odšel v Ljubljano, kjer je urejal »Ljudsko pravico« in sodeloval v ožjem vodstvu KPS ter bil kot tak eden izmed vodilnih organizatorjev NOB. Na partijski konferenci dne 1. julija 1941 je imel referat o kadrih, julija je postal politkomisar Glavnega poveljstva slovenskih partizanskih čet in v težavnih pogojih mesec dni organiziral NOB na Štajerskem. Septembra je šel na posvetovanje Vrhovnega štaba v Stolice, zatem je vodil akcijo na Bučko, decembra 1941 je bil aretiran in obsojen na 30 let. V ječi Castell Franco v Italiji je vodil organizacijo KP in Osvobodilne fronte, konec leta 1943 je pobegnil in prišel na osvobodeno ozemlje v Slovenijo. Nato je politično delal na Primorskem in v Trstu. Konec leta 1944 je bil poslan v Makedonijo, nato je delal v CK KPJ, 15. junija 1946 je postal predsednik Narodne vlade Slovenije, sekretar CK KPS in Izvršnega odbora Osvobodilne fronte. Sedaj je predsednik Ljudske skupščine LRS, član Izvršnega komiteja CK ZKJ, sekretar CK ZKS, predsednik Glavnega odbora SZDL Slovenije, nosilec »Spomenice 1941«, odlikovan z redom narodnega heroja in drugimi odlikovanji.

Vsi delovni ljudje Celja in celjskega okraja pošiljamo revolucionarnemu jubilarju tople čestitke! Tovarišu Mihi Marinku želimo ob njegovem žiljenskem jubileju, da bi še dolgo let vodil slovensko ljudstvo v borbi za boljše življenje. Hkrati mu pošiljamo naše iskrene želje, da bi še dolgo vrsto zdravih in srečnih let preživel v krogu svoje družine.

10. september, dan mornarice

Ob dnevu mornarice, ki ga bodo jutri praznovali mornarji naše vojske, želimo, da se naše delavce pomorskega gospodarstva, se čestitkam in željam za še večje uspehe v našem pomorstvu pridružujejo tudi vsi delovni ljudje iz Celja in celjskega okraja.

Iz majhnega obrata — največja tovarna usnja v državi

Ob proslavi 10. obletnice samoupravljanja v konjiškem „Konusu“

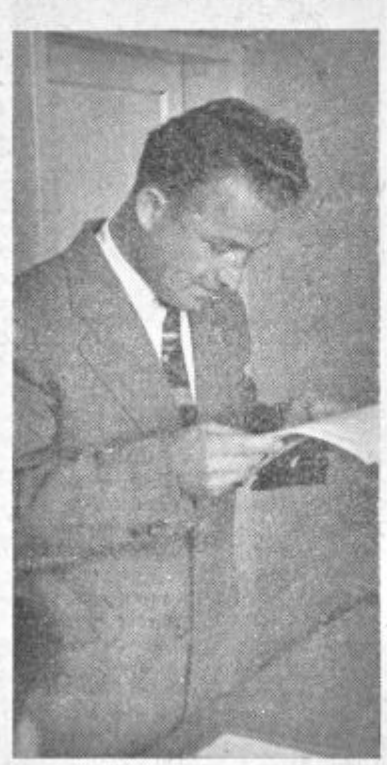
ČETRTEGA SEPTEMBRA LETOS JE POTEKLO DESET LET, ODKAR JE PRVI DELAVSKI SVET V USNJARSKEM KOMBINATU »KONUS« V SLOVENSkih KONJICAH POSTAVIL NA SVOJEM PRVEM ZASEDANJU TEMELJE BODOČEGA DELA IN RAZVOJA DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA V KOMBINATU. OD TAKRAT JE POTEKLO DESET USPEHA POLNIH LET...

Temu prazniku je bila posvečena sobotna slavnostna seja delavskega sveta, ki se je razen predstavnikov ljudskega odbora in političnih organizacij iz Konjic in Mozirja udeležili tudi predsednik OLO Celje Riko Jerman. Poročilo o uspehih delavskega samoupravljanja v podjetju pa je podal predsednik delavskega sveta France Tavčar.

Tovarna usnja »Konus« v Slovenskih Konjicah je v letih po vojni povsem spremenila svojo podobo, z njo vred pa se je spremenil tudi človek, ki v njej dela in ustvarja. Tam, kjer so stale lesene, temne delavnice, so danes svetle delovne dvorane. Iz majhne tovarne se je razvila največja tovarna usnja v državi.

Leta 1946. so v tovarni namočili vsak dan po 6 ton surovih kož, letos pa jih že 21 ton. Celotni dohodek podjetja je 1951. leta znašal 1,4 milijarde dinarjev, letos pa ga družbeni načrt predvideva v višini 4,2 milijardi. In še nekaj: 1951. leta je 465 delavcev sprejelo skupaj 28,5 milijona osebnih dohodkov, lani pa 684 zaposlenih že 138. V zadnjih desetih letih je podjetje porabilo za povečanje

osnovnih sredstev 347 milijonov dinarjev. Uvožena je bila popolna oprema za proizvodnjo umetnega usnja, nadalje nabavljena oprema za oddelek opetnic, moderna strojna oprema za kromno izdelovalnico itd. Posebno pozornost je kolektiv posvetil proizvodnji umetnega usnja. S prvo proizvodnjo so začeli 1954. leta. Takrat so izdelali 33 ton umetnega usnja.

France Tavčar

Proizvodnja pa je rasla iz leta v leto in bo zdaj dosegla že 900 ton. To pa še ni vse. V polnem teku je gradnja nove velike hale za ta oddelek. Naročena je nova strojna oprema. V rekonstruiranem oddelku (v sredini prihodnjega leta) bodo proizvajali že 1800 ton umetnega usnja za potrebe čev-

ljarske industrije in 600 ton za galanterijo. Tako bodo v celoti izdelali 2400 ton umetnega usnja na leto, celotni dohodek pa povečali za eno milijardo dinarjev. Zraven tega bo dograjen železobetonski objekt usnjarne, v kateri bo znašal dnevni namok 24 ton surovih kož. V načrtu pa je še gradnja skladiščnih prostorov, upravnega poslopja ter kopalnice in jedilnice.

Organi delavskega samoupravljanja pa niso posvetili veliko sredstev in skrbi samo problemom proizvodnje, temveč so z enako skrbjo obravnavali in reševali tudi vprašanja svoje občine in kraja. V teh letih so zgradili pet stanovanjskih blokov. Za člane kolektiva je bilo zgrajenih 70 stanovanj, nadalje kulturni dom itd. Pomagali so še pri gradnji športnega stadiona, bazena, nadalje pri ustanovitvi rospodnjanskega centra, pri ureditvi otroškega vrta, cestišča, obrtne dejavnosti itd.

Lani so prevzeli tovarno usnja v Rečici. S tem so zagotovili zaposlitev članom sedemdesetih družin. Ta obrat so tudi modernizirali, kolikor so mogli. Tako so pripomogli kolektivu, da se je lepo uveljavil.

Zdaj je v teku gradnja planinskega doma na Rogli, ki bo omogočil delovnim ljudem prijeten in prepotrebni odmor.

Skra'ka, uspehi, ki jih je dosegel kolektiv Konusa niso majhni; lepi in veliki so ter potrjujejo, da tu rase zdrav kolektiv, ki se zaveda tako odgovornosti, ki jo ima do izpolnjevanja proizvodnih nalog, kot tudi do reševanja splošnih komunalnih potreb.

Ko so kolektivu za dosegene uspehe čestitali najvidnejši predstavniki obeh ljudskih odborov ter političnih organizacij in ko je konjiškemu usnjarnem izrekel zaslužen priznanje tudi tovariš Jerman so ob zaključku slavnostne seje sprejeli nekaj pomembnih sklepov, ki nakazujejo pot, ki jo bodo opravili v bližnji bodočnosti. M. B.

Mladi prijatelji so se poslovili

V nedeljo ponoči so se iz Celja odpeljali mladi tekmovalci iz Tuzle in Zrenjanina, ki so se s Celjani že šestič srečali na mladinskih športnih igrah »Bratstva in enotnosti«. Srečevali so se stari znanci in prijatelji in kljub temu, da so bili na igrišču nasprotniki, se je njihovo prijateljstvo letos še bolj utrdilo.

Otvoritve, ki je bila na Skalni kleti v petek popoldne, so se poleg pokrovitelja iger-sekretarja Okrajnega komiteja ZKS Celje tov. Franca Simončiča udeležili še predsednik okr. odbora SZDL tov. Jože Marolt, sekretar Občinskega komiteja ZKS Celje tov. Tone Skok, predsednik občinskega odbora SZDL Celje tovariš Drago Spendl in še nekateri drugi vodilni predstavniki političnega življenja celjske občine. Na otvoritvi je spregovoril in mlade goste pozdravil tudi pokrovitelj iger tov. Franc Simončič, vodja celjskih

Vojaki - slikarji razstavljajo

Kronist kulturnih dogodkov bo lahko v soboto, 10. tega meseca zaželežil pomemben dogodek za Celje, saj se bodo v klubskih prostorih Narodnega doma prvič na samostojni razstavi predstavili vojaki, ki služijo redni kadrovski rok v celjski garniziji.

Okoli trideset del — v olju in grafiki — bodo razstavili trije avtorji. Najštevilnejše bodo zastopana dela grafikarja Tomislava Borša.

Razstava, ki so jo pripravili v počastitev dneva jugoslovanske vojne mornarice, bo odprta en teden. Otvoritve bo v soboto ob petih popoldne. Pomembnost tega dogodka pa se kaže še v eni luči — gre namreč za potrditev živahnega in uspešnega kulturno prosvetnega dela, ki vlada med pripadniki celjske garnizije po opravljenem rednem in obveznem vojaškem delu. To delovanje v prostem času je bogato in pestro; en njegov odtenek pa se zrcali tudi v razstavi, ki jo vsem toplo priporočamo. —mb

ZAGREBSKI PLESNI ANSAMBL V CELJU

Čeprav še nismo v sezoni zabavnih prireditev, Olepsivalno in turistično društvo vendarle pripravlja za soboto 17. t. m. nastop zagrebskega plesnega ansambla Maria Boglinski ter pevcev Marka Novosela in Viktor Brešer. Z našimi gosti pa bo sodelovala veleblagovnica Ljudski magazin.

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 2. septembra
PRED OTVORITVJO mednarodnega vinskega sejma je posebna žirija izmed 511 vzorcev vina nagradila 96 z zlato medaljo. Najvišja priznanja »Sampion 1960« pa je prejelo deset vzorcev jugoslovanskih vin.

Sobota, 3. septembra
V LJUBLJANI so odprli kar dva mednarodna sejma — šesti vinski sejem in četrti sejem embalaže. Obe prireditvi je ob navzočnosti številnih visokih gostov odprl zvezni državni sekretar za blagovni promet dr. Marijan Brečelj.

Nedelja, 4. septembra
V OPATJIJI se je začel sedmi mednarodni frizerski festival, na katerem med drugim tekmuje 43 frizerjev iz vseh krajev naše države, kakor tudi predstavniki nekaterih tujih nacionalnih frizerskih organizacij.

Ponedeljek, 5. septembra
V BEOGRADU se je začel drugi tradicionalni strokovni sestanek jugoslovanskih in grških zdravnikov-otorinolaringologov. Na dnevnem redu je 50 strokovnih predavanj.

Torek, 6. septembra
PRI CENTRALNEM SVETU Zveze sindikatov Jugoslavije se je začelo posvetovanje o vlogi komunizma in nalogah sindikatov pri izboljševanju življenjskega standarda.

Sreda, 7. septembra
»CANKARJEVA ZALOŽBA« je izdala prvi del knjige »Govori in članki«, ki obsega razne pomembne politične, gospodarske in druge članke in govore tovariša Mihe Marinka v obdobju od 1953. do 1955. leta.

Izredna sezona v Dobrni

Dobrna je letos zelo lepo obiskana. Ze od konca junija so namreč zasedene vse zmogljivosti tako v zdravilišču kot pri zasebnikih. Dnevno je v Dobrni okoli sedem sto gostov, ki so zadovoljni z zdraviliškimi napravami, s hrano pa tudi razvedrilom, saj imajo dvakrat na dan promenadne koncerte ansambla novosadske opere. Za ples pa igra po večerih še poseben orkester. —vran

Brodnik - odlično Lorger, le čez dve oviri

Nastop celjskih atletov na rimski Olimpiadi se je končal z več ali manj pričakovanimi izidi, pa čeprav tudi nekaterih udeležencev ni manjkalo.

Od edine ženske udeleženke iz celjskega mesta — Olge Sikovec-Luncer — pravzaprav nismo pričakovali uvrstitve v zaključna tekmovanja. Njena najboljša časa tako v tekih na sto in kot dve sto metrov sta daleč za najboljšimi dosežki najhitrejših tekačic na svetu. Tega se je Olga dobro zavedala. Zato je svojo udeležbo na Olimpiadi sprejela bolj kot častno priznanje. V teku na 100 m je uspešno prestala le izočilno tekmovanje, kjer se je v svoji skupini uvrstila na tretje mesto s časom 12,1 sekunde. V četrtfinalu pa je na cilj pritekla peta. To je bilo seveda premalo. Isti plasman je dosegla v četrtfinalnem teku na 200 metrov. S časom 24,8 sekunde je bila »prekratka« za nadaljnje udeleževanje.

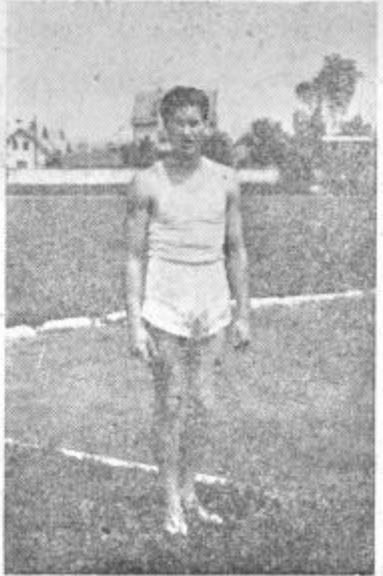
Lorger je uspešno premagal le dve zapreki. Zanimivo je, da je najboljši čas dosegel v prvem izločilnem teku, kjer se je v svoji skupini uveljavil s 14,3 sekunde na drugo mesto. Pozneje pa je čedalje bolj popuščal, dokler ni v polfinalu izpadel. V četrtfinalnem teku je nastopil skupaj z Mayem, Mihajlovim itd. Čeprav je na startu nekoliko zaostal, je vendarle držal korak z vodilno

boljše zaprekaše v obe polfinalni skupini, je bilo jasno, da Lorgerji ne bo uspelo priti v finale. V odločilnem teku je namreč nastopal skupaj z obema svetovnimi rekorderjema Lauerjem in Calhounom, nadalje z Mihajlovim, ki ga je premagal že v četrtfinalu, pa še z Pakistancem Razikom in Cistjakovim. Lorger je dober startal in bil med vodilnimi tudi do tretje zapreke. Tu pa mu zmanjkalo, kakor v četrtfinalu. V cilj je pritekla peti s slabim časom 14,6 sekunde. Tako mu je ostala pot v finale zaprta. Tudi on je moral med gledalce.

Isti dan kot Lorger v polfinalu je startal tudi Roman Lešek. Na vrsti so bila izločilna tekmovanja v skoku ob palici. Za finale je bilo treba preskočiti 440 cm. Tokrat Lešek ni uspel. Z veliko težavo je preskočil komaj 420 cm in še to v tretjem skoku. Višino 430 cm ni premagal. Z njim vred so zapustili tekmovanje tudi mnogi drugi še bolj slavni skakalci kot drugi na svetu Morris (470) bolgarski prvak Hlebarov, evropski prvak Grk Roubanis itd. Zato pa se je v tej disciplini uveljavil v finale drugi Jugoslovčan — Lukman.

Prav dobro sta začela oba deseterobjeca Jože Brodnik in Miro Kolnik. Ta ugotovitev še posebej velja za Kolnika, ki se je po prvem delu tekmovanja krepko držal med najboljšo deseterico. Zai pa se mu je sredi največjega zaleta in ko je vse kazalo, da bo dosegel tudi svoj največji uspeh dogodilo tisto, kar ga je že na mednarodnem mitingu v Sarajevu odvrnilo od nadaljnega tekmovanja. Pri skoku v daljino si je namreč poškodoval mišico in je moral zato po zdravnikovem nasvetu odnehati. Ostal je samo Brodnik, ki pa si je drugi dan tekmovanja močno popravil svoj položaj na lestvici najboljših deseterobjecev. V generalnem plasmaju pa je zasedel častno deveto mesto in se z izkupičkom točk močno približal meji sedem tisoč.

V posameznih disciplinah pa je Brodnik dosegel naslednje rezultate: 100 m — 11,6. kroga — 12,30. daljina 691, 400 m — 51,0, višina — 180, 100 m ovire — 15,7. disk — 37,66. kopje — 65,30, 1500 metrov — 4:37,7. palica — 140. V celoti pa je zbral 6.919 točk, kar je več kot odlično.

Jože Brodnik

skupino vse do pete zapreke. Tu pa je menadoma popustil. Človek, ki ga je gledal, je dobil vtis, da to ni več tisti Lorger, ki se je znal boriti za vsak meter do cilja. Navzlic temu je bil tretji s časom 14,4 sekunde. Kakor hitro pa je žreb razvrstil preostale naj-

To je bilanca športnih uspehov celjskih atletov na letošnji rimski Olimpiadi. Z njo ne moremo biti povsem zadovoljni, zlasti pa ne z nastopom Lorgerja in Leška. Sicer pa počakajmo, da nam bodo o vsem tem pripovedovali udeleženci sami.

Zaboljšanje prometa

V zvezi s človekoljubno prometno akcijo, namenjeno borbi zoper brezglavo smrt na naših cestah, so v našem okraju posamezna društva na pobudo pristojnih organov v prvi polovici preteklega meseca izvedla nekatere ukrepe.

Tako je v Zalcu avto-moto društvo »Hmeljar« v dveh izložbah

razstavilo fotografije nesreč in podobno gradivo, ki si ga je ogledalo okrog 7.000 ljudi.

V Smarju in Rogoški Slatini je združenje šoferjev priredilo dvojje predavanje za poklicne šoferje in šoferje amatere, ki se ju je udeležilo 96 šoferjev. Razen tega so tu uredili parkirne prostore, ki jih poprej ni bilo.

V Sentjurju pri Celju si je dvojice filmov o prometu ogledalo 360 pripadnikov predvojaške vzgoje ter se v razgovorih seznanilo s prometno problematiko in predpisi.

Zanimiva je bila akcija, ki jo je izvedlo društvo ljudske tehnike

na Polzeli. Poleg dveh filmov z dva tisoč gledalci so člani društva pregledali v tovarni nogavic in tovarni pohištva 330 koles ter nanje, tam, kjer je bila oprema pomanjkljiva, obesili opozorilne liste. Razen tega je v času počitnic opravilo naknadni izpit za kole sarske značke 180 pionirjev.

V Laškem in Rimskih Toplicah so predvajali po en film, z udeležbo 1.800 oziroma 1.400 gledalci. Prometna akcija je naposled zajela tudi Celje — tu si je predvajanja filmov pri rednih predstavah ogledalo okrog 10.000 ljudi, razen tega pa je avtoservis priredil predavanja.

Za boljše delo organizacij Zveze borcev

Mnogo stvari je, ki so večkrat življenjskega pomena za bivše borce. Tu gre predvsem za reševanje materialnih vprašanj bivših borcev, za uveljavljanje njihovih pravic na podlagi zakonitih dožic. Skratka, gre za vrsto vprašanj, ki bi jih morale občinske organizacije Zveze borcev hitreje reševati, osnovne organizacije pa seznanjati članstvo z njimi, da bi lahko borci uveljavljali pravice, ki jim gre, pa zaradi nepoznavanja predpisov jih v mnogih primerih ne znajo uveljaviti.

Sem sodijo priznavnine, upokojitve po členu 80 Zakona o pokojninskem zavarovanju, priznanje dvojnih let itd. Razen tega je še vrsta nalog, ki bi jih morale organizacije Zveze borcev uspešneje reševati. Med njimi naj navedemo le poglavitno: zbiranje podatkov za odlikovanja, ugotavljanje prvih partijskih družin, šolanje otrok padlih borcev, šolanje in zaposlitev borcev, zbiranje zgodovinskega gradiva, spomeniško varstvo ter na'oge.

ki spadajo v področje dela sekcij bivših internirancev, ki tudi niso še povsem zaživele.

Da bi delo organizacij Zveze borcev bolj zaživele ter da bi le-te kakor tudi članstvo bilo bolj seznanjeno z osnovnimi nalogami, ki jih morajo organizacije reševati, so na zadnji seji sekretariata pri Okrajnem odboru Zveze borcev sklenili, da bodo člani sekretariata bolj pogosto obiskovali občinske odbore Zveze borcev, jim pomagali pri delu in pojasnjevali kriterije pri reševanju raznih vprašanj v zvezi uveljavljanja pravic bivših borcev.

Za izboljšanje dela so tudi sklenili, da bi naj bil pri vsakem občinskem odboru Zveze borcev stalno zaposlen po en tehnični tajnik, pri Okrajnem odboru Zveze borcev pa trije sposobni uslužbenci. —ma

Cesta do Rinke

Gradnja ceste do slapa Rinke uspešno napreduje. Nova cesta bo v glavnem speljana po trasi stare kolovozne poti ter bo sposobna tudi za avtomobilski promet. Cesta poteka od Planinskega doma v Logarski dolini, mimo Plesnika, čez hudourniški most, mimo Logarjevega kota do okrožne spodnje postaje žičnice na Bodečelju. Cesta bo v glavnem gotova že letos.

POGLED PO SVETU

Nehru je nedavno govoril o indijski politiki. Ko so ga vprašali, kakaj je tako strpen, je dejal, da zato, ker je pogan. Popolnoma naravno je, da ga je zaradi tega hudo napadel nek nemški pater v nedeljski pridigi, češ kristjani ne smejo biti strpni. Nemški pater je s tem označil tudi nemško politiko, ki je človeštvu že prinesla toliko zla. Nedavni memorandum nemških generalov, v katerem terjajo atomizacijo nemške vojske, je potrdil pravilnost tiste povojne teze o tem, da se Nemčija ne sme oborožiti. Oborožena Nemčija pomeni, da bo svet s polnimi jadrji zaplul v orkan svetovnega uničenja. Da to ni nobena izmišljotina, prizadevno skrbe Nemci sami z množičnimi revanšističnimi zborovanji, na katerih govore predstavniki vlade o reviziji vzhodnih meja, o reviziji južnih meja, pravzaprav z drugimi besedami o nemškem lebensraumu, pri katerem so se Nemci vedno držali starega pregovora, da z jedjo raste appetit.

Pravijo, da za nemškim memorandumom stoji ameriški general Norstadt, ki da je za takojšnjo raketicizacijo Nemčije. To ni nič presenetljivega, zgodovina se v tem pogledu temeljito ponavlja. Kaže, da bo šlo le za to, da bi se ne ponavljala še naprej.

Nehru je v enem od kasnejših komentarjev dejal, da skoraj ves svet veruje v miroljubno politiko. Če je kdo za pozitivno nevtralnost, še ne pomeni, da čepi na plotu in niha med obema blokom, marveč pomeni, da je pameten in pravičen. Gestlo o kokstencijski Leninovo geslo, kdor to taji, ignorira naravo socializma, je zapisalo glasilo CK KPSZ, verjetno na naslov kitajskih teoretikov, ki bi radi na konici meča

nesli komunizem čez mejo. Za prepričan je gre torej, da je možno brez vojne urediti, razvozlati zaplete širom po zemlji.

ZDA se ne morejo odpovedati Kubi. Podržavljenje podjetij, agrarna reforma pred vrati ameriških latifundistov in multimilijonarjev na Floridi, to je kitajsko-sovjetski komunizem, ki ga je treba pregnati z ognjem in mečem. Na konferenci v San José pa se je pokazalo, da ZDA niso več absoluten gospodar zahodne hemisfere. Denar je v nekem smislu še sveta vladar, ni pa nujno, da se koncentriira samo v rokah posameznikov z Wallstreeta. Na svetovnem trgu se je v velikih množinah že pojavil kredit socialističnih sil. SZ je dala ZAR novih 900 milijonov rubljev za Assuanski jez, 160 milijonov dolarjev za izgradnjo Gane, 500 milijonov rubljev za tretjo indijsko petletko. Gospodarski stiki med Vzhodom in Zahodom se navezujejo kljub »krščanski nestrpnosti«. Če prebiramo gospodarske preglede, vidimo, da gre v bistvu za veliko vprašanje, ki ga je postavil pred svet komunistični manifest iz leta 1848: Spremeniti je treba svetovno ekonomiko v smislu socialističnih nazorov. Ni čuda, če je za petičnike po vseh celinah bavbav vsaka socialna reforma. To se kaže tudi v Afriki. Neodvisne afriške države, ki so nedavno zborovale v Leopoldvillu, pomenijo za še obstoječe kolonije baklo, ki ne more ugasniti. To bodo morali razumeti belci v Angoli in drugod. Stvari v Kongu se obračajo odločno proti Belgijcem, čeprav so narletli marsikaj, kar je ogrožalo in deloma še ogrožalo dober start v neodvisnost. Angleži so ponudili Lumumbi, da mu bodo vzgajali oficirje, SZ je ponovno protestirala zaradi belgijske vojaščine in tehničnih strokovnjakov, prav tako generalni sekretar OZN.

Generalna skupščina OZN jese ni utegne postati nov vrh. Priprave sicer niso velike niti skrbne, vsaj javne ne. Uzaljenost zahodnih treh velikih je res zelo velika, toda v New Yorku bo šlo za velike zadeve planeta. Prav bi bilo, da bi se od tu slišale zares velike besede svetovnih velmož. T. O.

NOV DOKAZ...

CETRTI MEDNARODNI SEJEM TEHNIKE V BEOGRADU JE OBISKAL TUDI PREDSEDNIK REPUBLIKE MARŠAL TITO. PREDSEDNIK TITO SI JE OGLEDAL VSE SEJEM IN JE NA KONCU MED DRUGIM POVEDAL TUDI TOLE:

AVTOMATIZACIJA IMA IZREDEN POMEN IN ZATO MORAMO ZLOMITI KONZERVATIVNA MIŠLJENJA, KJER LE-TA SE OBSTAJAJO... HITER RAZVOJ INDUSTRIJE, HITRA PROIZVODNJA IN KOPICENJE PROIZVODOV BO ZAHTEVALA OD NAŠIH PROIZVAJALCEV, DA SE BODO ODLOČILI ZA AVTOMATIZACIJO. ČIM HITREJE SE BO NAŠA INDUSTRIJA RAZVIJALA IN ČIM VEČ BO PROIZVODOV — TO POMENI, KO SE BODO PODJETJA BORILA, DA SVOJE PROIZVODE PRODAJAJO VSE BOLJ POCENI — BODO PROIZVAJALCI MORALI UVAJATI AVTOMATIZACIJO, KER BODO LE TAKO LAHKO KONKURENČNI...

O stolih - na stolih

TOVARNA ALPOS V SENTJURJU JE NOVO PODJETJE, KI SE SELE RAZVIJA, A SI JE ŽE OSVOJILO TRŽIŠČE. NAJ VEMO, DA IMA PRAV ALPOS VELIKO PERSPEKTIVO PRED SEBOJ. TODA, IN PRAV TA TODA ME JE ZANIMAL, KO SEM OBISKAL TOVARNO ALPOS V SENTJURJU.

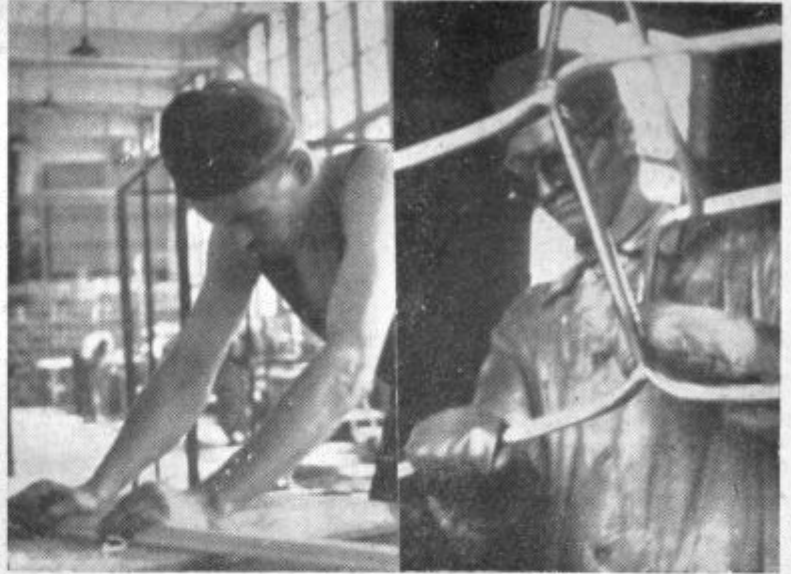
Pred leti je tovarna zgradila novo veliko halo za potrebe proizvodnje. Toda le to ni zadoščalo. Morali so stare obrate (mizarski in še nekateri drugi) obdržati v starih prostorih, ki so tudi skoraj kilometer oddaljeni od glavne hale tovarne. Zato so v Alposu že tedaj sklenili, da si bodo zgradili še eno tako halo, v katero bi lahko namestili vse obrate. Prednost bi bila dvojna. Izdelkov ne bi bilo treba več prevažati po Sentjurju, hkrati pa bi smotrnejše lahko organizirali proizvodni postopek. Sodijo, da bi se s tem proizvodna cena izdelkov znižala za okoli 30 odstotkov.

Vendar Alpos sam (vedeti moramo, da je kolektiv obremenjen z anuitetami) nima dovolj lastnih skladov za osnovni lastni polog za najetje investicijskega kredita, čeprav so sredstva za nadaljnjo izgradnjo Alposa v republiškem merilu domala zagotovljena. Tu lahko pomaga le združen sklad industrijskih podjetij pri okrajnem ljudskem odboru. Gre za okoli 45 milijonov dinarjev. To je tudi osnovno vprašanje — ali, ali?

NEMOGOČI DELOVNI POGOJI

V Alposu delajo res v nemogočih delovnih pogojih. Trg zahteva blago. Povpraševanje po njihovih izdelkih pa je toliko, da bi lahko prodali vnaprej vso letno proizvodnjo. To jih sili k višji proizvodnji in sodijo, da bodo letos presegli planske obveznosti, ki so višje od lanskih, za okoli 35 odstotkov, in sicer z istim številom zaposlenih. Kmalu pa bodo dosegli tudi mejo med velikimi in malimi podjetji — milijardo dinarjev bruto produkta letno.

Zaradi vsega tega je v veliki hali gneča, ljudje delajo na kupu, vsakemu se mudi, sistem nagajanja to še bolj sili. Istočasno pa so v ostalih obratih prav nemogoči pogoji dela. Mizarska delavnica dela v napol provizornih industrijskih prostorih, (ki si še tega imena ne zaslužijo), v polirnici pa je še toliko huje, ker je v delovnem prostoru vse polno aluminijevega prahu. Ljudje so črni, obrazov skoraj ni mogoče ločiti. V takih pogojih je efekt dela se-

veda bistveno manjši. Kljub temu pa vsi v Alposu vztrajajo, kaj verujejo v svoje podjetje. Zdej so uredili pravilno ventilacijo v onem oddelku, drugič spet v tem in tako dalje. To pa je le »krpanje« najnujnejših vrzel.

Ko mi je predsednik upravnega odbora Rudi Salej pravil in pokazal vse njihove probleme, me je ganilo. Istočasno pa sem prišel do spoznanja (zlasti, ko sem pogledal številke o izgubah zaradi transporta pohištva od enega obrata do drugega), da okrajni

sklad združenih sredstev mora pomagati mlademu kolektivu v Sentjurju. Ekonomska račničarica kaže, da je ta pomoč tudi s te strani več kot upravičena. Istočasno pa ne smemo pozabiti, da je načelo naše socialistične izgradnje podpirati in dajati možnost razvoju tudi v manj razvitih krajih. Če s tega stališča gledamo, potem res ni potrebe, da bi Alpos ostal po nepotrebnem brez druge velike proizvodne hale, ki bi ritem življenja podjetja popolnoma spreminila.

MALI INTERVJU

Življenje je pustil v teh stavbah

V soboto so slavile obletnico obsoja in hkrati 10-letnico delavskega upravljanja mnoge tovarne v celjskem okraju. Med njimi tudi liboška tovarna keramike. Pred 147. leti je od tod šel na trg prvi keramični izdelek. V začetku je bil to le majhen obrat in šele po osvoboditvi je Keramična industrija v Libošah prav zaživela. Toda v začetku ni šlo lahko. To in ono ni bilo prav, a so ljudje verovali v svojo tovarno in jo tudi izvlekli iz nešteti težav.

Ob tej priložnosti so v Libošah podelili 12. najnastušnejšim delavcem diplome. Med njimi tudi Avgustu Lenhartu. Kot fant je stopil v tovarno in v njej delal vse do danes. To je 37 let. Tovariša Lenhartla smo naprosili, naj nam pove kaj o svojem življenju in delu, o tovarni in o njenem razvoju. Tako je začel:

Doma ni bilo zame kruha, mati mi je že zgodaj umrla in tako sem si skorjico kruha, poudarjam skorjico začel služiti kol hlapec že z dvanajstimi leti. Poizkusil sem se učiti obrti, a tedaj za reveža v našem kraju to skoraj ni bilo možno. Potem so me sprejeli še kot otrok v keramično. Tega dne ne bom nikoli pozabil. To je pomenilo zame stažen zaslužek. Prvič sem šel na delo v terek — tudi tega ne bom nikoli pozabil.

Delal sem na različnih delovnih mestih, pozneje pa so me dali v šaotarno, kjer delam še danes.

Vprašate me za spomine. Najhujši so tisti, ko so strli s'ložnosti de-

lavcev (bilo je okoli leta 1928). Tisto jesen pa smo se pošteno ba'i za de'lo. Kdor bo ostal brez de'la, bo namesto hrane stiskal pas, je bilo gotovo. Tedaj smo delali v tovarni samo Slovenci, tovarnar je bil Nemeec, obratovodja pa je trobil v njegov rog. Tako sem bil po trikrat na dan slovenski pes. Jezilo me je in bolelo bolj kot katera koli tešna bolečina. To so bila huda leta.

Po vojni smo se zagrizli v de'lo. Tovarna je postala naša, vendar dolgo tega nismo mogli dojeti. Zato tudi menim, da je največji uspeh vsega kolektivna, da je prav ob deseti obletnici delavskega samoupravljanja tovarna dobila tudi trdne gospodarske temelje in lepe izglede za razvoj. Zdi se mi, da imaje

mo veliko bodočnost. Ljudje hočejo delati, to vidim in čutim na vsakem koraku. Morda bolj kot oni v pisarnah. To me veseli, čeprav že čez leto pojdem v pokoj.

Se nekaj je pristavil tovariš Avgust Lenhart. Včasih nikomur še na misel ni prišlo, da bi se delavec izobraževal. Danes je povsem drugače. Saj je končno to tudi edina prava pot, ker pravilo, da čim več znaš, tudi več veljaš, še ni umrlo. Mladi fantje, ki delajo v tovarni imajo veliko bodočnost. Stari jim tega ne zavidamo. Saj vemo, da trpljenje, ki smo ga morali mi prestati, ni vredno človeka.

M. I.

Kam se jim tako mudi?

Zaradi gradbenih del na Mariborski in Ljubljanski cesti je tod omejena hitrost vožnje na 20 kilometrov na uro. To traja že od začetka del. Medtem, ko smo spomladi morali zapisati, da naši šoferji ne upoštevajo prometnih znakov, moramo sedaj ugotoviti, da je disciplin na tem delu ceste bistveno porasla. To pa žal velja le za domače šoferje. Organi prometne varnosti še naprej kontrolirajo ta del ceste. Njihove ugotovitve so porazne za tuje voznike. Zlasti nemški in avstrijski avtomobilisti drviyo tod, kot da bi ne bilo omejitvenega znaka.

Naš sodelavec se je hotel o tem tudi prepričati. V dveh urah, kolikor je za svojo akcijo porabil, ni nobeden domačih voznikov prekoraj predpisane brzine. Istočasno pa je kar 5 tujih avtomobilov zdrvelo mimo gradbišča. Vse je seveda službojoči miličnik ustavil in jih opozoril na cestne predpise. Zanimivo je tudi, da so se vsi izgovarjali, češ da niso videli omejitvenega znaka. Večina tujih šoferjev potem zmanjša hitrost vožnje na predpisano, nekateri pa se obnašajo še oblastno in izivajoče. Tako obnašanje nemških in avstrijskih voznikov je še toliko bolj neumestno, ker pri njih veljajo mnogo strožji prometni predpisi, kazni pa so tudi mnogo večje. Toda na tujem, si mislijo, lahko delamo po svoji volji. Zal pa to ne drži. Nekdo je tedaj nehotel z obno vprašal nemškega voznika, ki ga vidite na sliki, kam se mu mudi? Odgovora seveda ni našel.

TUDI V SENTJURJU

se zavzemajo, da bo letos Delavska univerza še bolj opravila svojo nalogo. Letos pričakujejo še večjo udeležbo, a tudi večje je zanimanje podjetij za delo Delavske univerze.

PEKARNA IN SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA

V Sentjurju bodo začeli graditi novo pekarno in hkrati tudi prostore za paviljonski tip samopostrežne trgovine. Oba objekta, ki bosta za potrošnike precejšnja pridobitev, bosta v središču trga.

naposled odpirajo tudi ob novem železniškem vozlišču.

To so problemi le, problemi, a kje rešitev? Rešitev ni. Rešitev ni v tem, da bo Lesnina morala izprazniti skladišče na Slandrovem trgu, ki ga bo, mimogrede povedano, namesto Mestne ljudske knjižnice, zasedla takšna kulturna inštitucija, kakršna je kavarna. (Človeku se vsiljuje misel, da je v Celju gostinskih lokalov že pol preveč in da je skrb za alkoholno izživiljanje državljanov malce prepelikušna — ne glede na finančno rentabilnost!) Kaj ima naposled z gledališčem opraviti kavarna? To je vprašanje, ki ne potrebuje nikakršnega odgovora.

Rešitev nazadnje ni v tem, da bo Ljubljanska Lesnina čez kaki dve leti dogradila centralno skladišče, ki bo zalagalo poslovalnice širom po domovini, pri čemer bo pohištvo po Celju nemara še dve leti iskalo svoj azil. Ne bi bilo treba posebej pripominjati, da je poslovanje v takšnih razmerah močno težavno; da potrošniki nimajo nikjer prilike videti takšne ali drugačne garniture v celoti in da gre navsezadnje tudi za odnos do sredstev, ki so družbe-

PROGRAM IZOBRAZEVANJA V KONJICAH

V Slovenskih Konjicah se temeljito pripravljajo na letošnjo šolsko sezono. Posebno temeljito se pripravljajo na organizacijo večernega šolanja in sploh izobraževanja odraslih. Upravni odbor Ljudske univerze bo te dni pregledal še enkrat lanskolčno delovanje, tako da bodo lahko popravili nekatere slabosti. Uspehi prvega leta pa že kažejo, da sredstva za splošno izobraževanje ljudi niso bila zaman vržena proč. To je toliko pomembnejše, ker so sredstva odstopila podjetja, ki so zainteresirana, da bodo pravilno in kar najbolj smotrno porabljena.

PRVIC S TORBICO...

Te dni je začelo obiskovati osnovne šole v konjiški občini nekaj sto mladih dijakov. Tako so se letos šole znašle v težavnejšem položaju zlasti v Konjicah in Zrečah — in kaže, da je edina učinkovita rešitev gradnja novih šol v obeh krajih. Težave imajo tudi z učiteljskim kadrom.

V KONJICAH SO KONCALI

Sezona obiranja in sušenja hmelja je v konjiški občini zaključena. Vreme je bilo kot našaš izredno ugodno za obiranje, kar je delo bistveno olajšalo. Posebej se je to poznalo pri sušenju in kvaliteti. Le'os je hmelj zelo dober, a tudi malo ga ni. Sodijo, da so ga na hmeljiščih v konjiški občini nabrali za preko 30 ton. Težave pa imajo s skladišči, saj so za vskladiščenje hmelja morali uporabiti najrazličnejše prostore, ki jih Konjičani tudi drugače rabijo. Vendar bo to trajalo le do oddaje hmelja.

Da ne bo nesreč

Ureditev kolesarskih stez ob Mariborski cesti je pokazala veliko prednost tako razširjenega in razdeljenega cestišča. Zato so se letos v Celju odločili, da bodo tudi ob Ljubljanski cesti uredili kolesarske steze in pločnike za pešce. Dela vodi Uprava za ceste v Celju in je doslej svojo nalogo odlično izpolnila. In sicer kljub temu, da so precej večje težave kot pri ureditvi Mariborske ceste. Izravnali bodo vzpetino pred naseljem Ložnica, in sicer tako, da bodo najprej znižali eno polovico ceste, nato pa še drugo. Dela pri ureditvi Ljubljanske ceste ovira tudi hud promet na tej cesti, ki ne zastane do pozne noči. Vendar so gradbeniki uprave za ceste tudi ta problem rešili, tako je del ceste, ki ga znižujejo, enosmeren — najprej pet minut v eno in nato pet minut v drugo smer. S tem so preprečili morebitne nesreče.

Pri ureditvi Ljubljanske ceste pa so naleteli še na eno težavo,

in sicer na stari »suh« most pred naseljem Ložnica. Tega je bilo treba podreti, ker je preozek, a pri podiranju niso smeli uporabljati eksploziva. V neposredni bližini mostu se namreč nahaja hiša, ki bi jo eksplozije brez dvoma močno oškodovale. Na tem odseku so namestili delavce iz kamnoloma podjetja, ki so vajeni dela s kamnom. Most polagoma rušijo in računajo, da bodo svojo nalogo opravili do časa, ko bo urejena nova znižana trasa Ljubljanske ceste.

Ruševine ob Ljubljanski cesti so lečasne. Kmalu bo tudi ta nevarni del dovolj zavarovan. Kljub vsemu pa bodo ljudje morali biti še naprej previdni. Preko 4 tisoč vozil gre dnevno po tej cesti mimo, dva tisoč kolesarjev gnečo še poveča in pešec bo tako še naprej v nevarnosti. Odpadlo pa bo ozko grlo, nesreče, ki so bile nepotrebne spričo neustreznega cestišča, pa bodo tudi odpadle. Upamo, da potlej na tem delu Ljubljanske ceste ne bo več smrtnih žrtev prometa.

TO SO PROBLEMI LE, PROBLEMI, A KJE REŠITEV?

Pohištvo Lesnina išče kulturni azil

Ni nujno, da je človek strokovnjak za vprašanje pohištva ali da ga pohištvo posebej zanima, pa da vidi specifično celjske pohištvene razmere v vsej škandaloznosti njihove oblike. Povemo samo, da to, kar se kaže očem Celjanov pred tako imenovano gledališko kavarno, še ni nič v primeri s tistim, kar bi mogle te oči videti, če bi pogledale na Zeleni travnik, v Zagato ali pa, če bi pokukale pod bivši Kukovčev kozolec na Lavi. To, kar bi se jim pokazalo tu, bi verjetno zameglilo vse prejšnje podobe.

Tako kot je pohištvo po vseh teh skladiščih nagradeno v širino, dolžino in višino, izpostavljeno zelo nujnemu uničevanju, pred kavarno pa še vremenskim prilikam in neprilikam ter zgradnji estetskih čutov, tako je tu, na Lavi, sicer pod streho, kar je vsekakor zavidanja vredno, a ga vendarle nič ne rešuje, ker se namreč vremenskim prilikam in neprilikam pridružujejo še neke

druge prilike — da recimo ptiči nanj odlagajo svoje odpadke.

Takšno je na kratko stanje, ki nam je dalo pobudo, da smo se obrnili najprej na poslovodjo Lesnina Martina Korošca, nato na podpredsednika celjske občine Bena Krivca in nazadnje še na urad za urbanizem.

Na vprašanje, kaj je Lesnina ukrenila, da bi rešila to pereče vprašanje, je poslovodja M. Korošec med drugim povedal, da je zaprosila vsaj za pet lokacij, da bi si zgradila skladišče, da pa so bile vse po vrsti odbite. Gre za lokacije — na Hudinji, na Zelenem travniku, na parkirnem prostoru poleg Kopra (tu je bila misljena trgovina), v neposredni bližini sedanje poslovalnice in na Lavi. Utemeljitev odklonitve: Na Hudinji je predvidena gradnja drugih objektov; na Zelenem travniku bo Toper razširil svojo tovarno; na parkirnem prostoru bi takšna trgovina razbila vrt Kopra; v bližini sedanje posloval-

nice ni primerno zaradi dovosa; na Lavi se bo razširila žaga.

Vprašanje podpredsedniku Benu Krivcu: Zakaj so bile lokacije za zgraditev skladišča Lesnina odklonjene?

Odgovor: Kolikor vem, je lokacija na Zelenem travniku akceptirana. Morda so prepozno oddali vlogo. Vsekakor bodo marca morali izprazniti prostore pri gledališču. To je drvarnica. Trdno smo se odločili, da bomo tu uredili gledališko kavarno.

Mnenje predstavnika urada za urbanizem ing. arch. Jelke Vehovarjeve: Najprimernejši prostor za sodobno trgovino s pohištvom bi bil na sedanjem parkirnem prostoru pri Kopru. Ta prostor dejansko tu sploh ni potreben, ker bi lahko s smotrnim urbanizmom dobili v Celju vse polno parkirnih prostorov. Razen tega ta del ni izpostavljen kakšnemu posebnemu prometu, kar pomeni, da ga trgovina ne bi prav nič ovirala. Možnosti parkingov pa se

Zaboljšanje šolstva

V Nazarju so odprli novo osnovno šolo

PRED DNEVI JE BILA V CELJU POD PREDSEDSTVOM JOZETA MAROLTA RAZŠIRJENA SEJA OKRAJNEGA ODBORA SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA. NA KATERI JE PODAL POROČILO O STANJU ŠOLSTVA V CELJSKEM OKRAJU DIREKTOR ZAVODA ZA PROSVETNO PEDAGOŠKO SLUŽBO MIRO LUŽNIK.

V uvodu svojega obširnega poročila je Miro Lužnik poudaril, da se je reformni proces razvijal predvsem v smerih: v vsebinskem, idejnem, pedagoškem in strokovnem usposabljanju dela ter v organizacijskem izgrajevanju našega šolstva. V tem pogledu so največje spremembe zajele zlasti osnovne šole. V lanskem šolskem letu so uvedli nove učne načrte za peti razred, letos pridejo na vrsto šest razredi, pri čemer bo treba zasledovati nekatere probleme uporabe novih učnih načrtov in predmetnikov.

Pomembno in odgovorno delo bo zajelo spremljanje razvoja učencev, kar je v zvezi z novim načinom ocenjevanja učencev. Sistematično spremljanje razvoja otrok naj bi omogočilo, da bi o vsakem učencu posebej dobili jasno podobo, kar bo pripomoglo, da jih bomo pravilno usmerili v poklic.

Na naših šolah so se v preteklem letu izoblikovale nekatere nove oblike dela (skupinski pouk) krožki, zbori, šolske zadruge idr. Razmahnilo se je svobodne aktivnosti, vendar smer teh aktivnosti še ni bila vedno popolnoma pravilna. Skrb zanje bi morala namreč prevzeti posamezna društva in organizacije, pri čemer naj bi bila šola le organizator in usmerjevalec mladine za delo v družini. Tako je danes na naših šolah 41 različnih dejavnosti, ki pa se dostikrat odvijajo v neprimernem okolju (delavnice ima 18 popolno razvitih šol in 23 ostalih, medtem ko je 96 šol še brez delavnice). Podobno je tudi s šolskimi igrišči.

Važno področje šolske dejavnosti so šolski odbori. Delo teh odborov (bilo jih je 132 s 1189 člani) je iz leta v leto boljše. Ukvarjali so se predvsem z materialnimi razmerami šol, uspehi in ukrepi dela, o socialnih razmerah, o zdravstvenih in higienskih prilikah in drugem. Pri tem je bila nemara največja pomanjkljivost, da na sejah teh odborov dostikrat ni prišlo do realizacije sklepov. Tudi delo šolskih skupnosti ni zažvelo.

Kljub vsemu temu pa je bilo osnovno šolstvo v okraju dobro razvito in ustanavljanje novih šol zaenkrat ne bo potrebno. V mno-

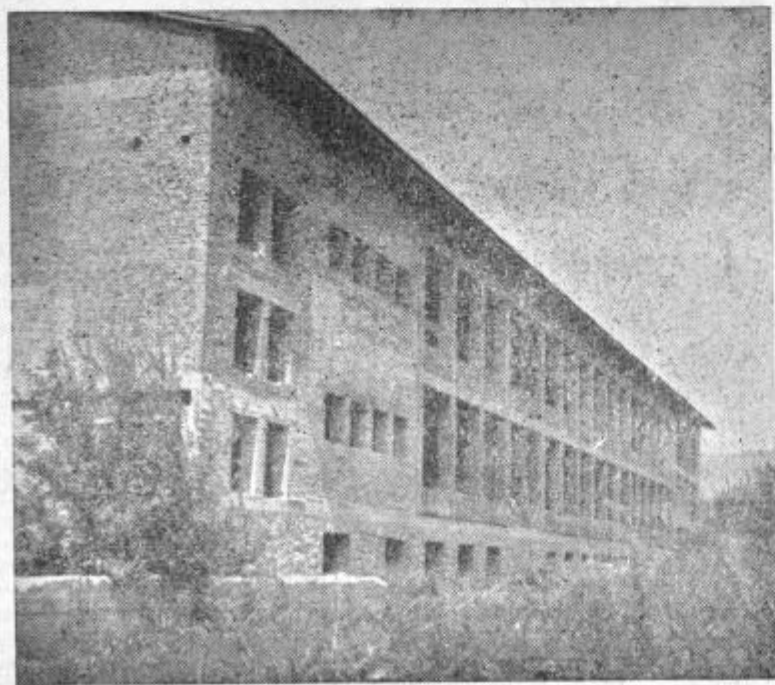
gih šolah so uvedli kombiniran pouk, ki bolj ustreza reformnim stremljenjem.

Posebno vprašanje, ki mu bo tudi letos treba posvetiti nekoliko več skrbi, je vprašanje kadra. Število kadra se sicer veča, vendar se veča istočasno tudi število oddelkov. Medtem ko je v šolskem letu 1956-57 poučevalo na naših šolah 775 učnih moči, jih je bilo lani 903. Znatno pomanjkanje pa se je pokazalo zlasti ob letošnjem razpisu, saj je še 175 mest prostih. Tako primanjkuje v celjski občini 8 učiteljev za nižjo ter 19 za višnjo stopnjo; v Laškem 5, v Mozirju 23, v Slovenskih Konjicah 25, v Sentjurju 6, v Šmarju 32, v Šoštanju 9 ter Zalcu 19. Nekoliko boljše je stanje na srednjih in nekaterih strokovnih šolah.

Nadalje je poročilo zajelo tudi vprašanja izobraževanja in izpopolnjevanja prosvetnega kadra. Izobraževanje je potekalo v različnih oblikah — od individualnega študija, posvetovanj, konferenc, tečajev do seminarjev in

študijskih predmetnih aktivov. S tem v zvezi je bilo v preteklem letu več seminarjev za šolske učitelje, razrednike petih razredov, učitelje tehničnega pouka, za biologe in kemike idr. Učiteljski kolektivi so organizirali študijske sestanke po šolah, kjer so obravnavali politične, pedagoške in strokovne teme. Razen tega so se prosvetni delavci zlasti na področju udeleževali na kulturno prosvetnem področju, organizirali različne proslave, amaterska gledališča itd.

Pri vsem tem pa so seve še mnoga vprašanja ostala nerešena in zato je bil eden izmed bistvenih sklepov razširjene seje predsedstva OO SZDL ta, da bo v bodoče treba prenesti njih reševanje na občine in ostale množične organizacije. Te bodo morale reševati prosvetne probleme z večjo zavestjo kakor doslej, računati izključno s svojim lastnim prosvetnim kadrom, da bi si tako vsaj v perspektivi zagotovile dovolj učnih moči; zavzeti zdrav odnos do nagajevanja prosvetnih delavcev; skrbeti zaboljšanje materialnih razmer naših šol, da se bo tako mogla šolska reforma uveljaviti ne samo v organizacijskem smislu, ter šolo še tesneje povezati z življenjem.

Kakor vse kaže, bo tudi nova šola v Dobrni pričela letos s poukom. Dela so v teku.

Otvoritev nove šole ni razveseljiv dogodek samo za tiste, ki so omogočili in sodelovali pri njeni gradnji, temveč tudi za otroke, ki zaradi nje zapuščajo stare in neprimerne prostore ter se selijo v svetle učilnice. To v polni meri velja tudi za Nazarje, kjer so v nedeljo, v okviru občinskega praznika, izročili namenu novo in lepo osnovno šolo.

Slovesnost je začel sekretar občinskega komiteja Zveze komunistov v Mozirju tov. Franjo Pajk, ki je med gosti pozdravil tudi predsednika republiškega sveta za šolstvo Vlada Majhna, podpredsednika OLO Celje Cveta Pelka, nadalje tov. Vojka Simončiča in druge. Zatem pa so z pti minutnim molkom počastili spomin prvega iniciatorja za gradnjo nove šole, umrlega predsednika občinskega ljudskega odbora Antona Zupana-Zvoneta.

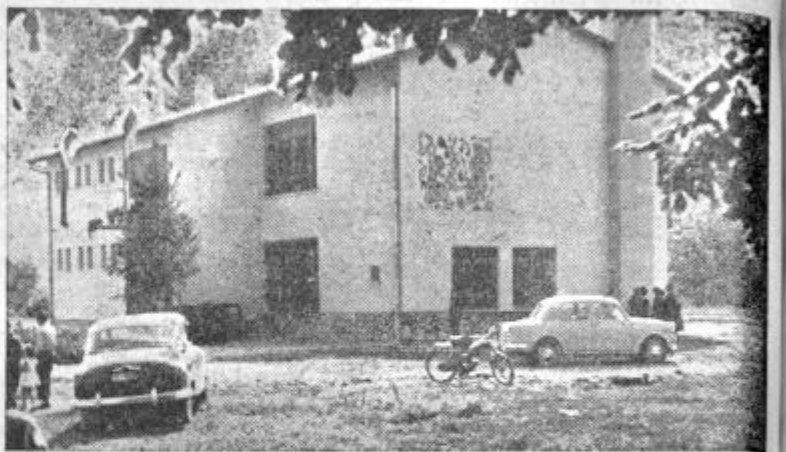
Precejšnjemu številu ljudi in zlasti še šolskim otrokom je nato spregovoril predsednik krajevne organizacije SZDL in prvoborec Vlado Košir. V svojem govoru je zlasti poudaril pomen šolanja v socialistični družbi. Ko pa je govoril o vlogi šolskega odbora, je dejal, da so z otvoritvijo nove šole sicer podani materialni pogoji za delo v njej; toda navzlic temu bo treba še marsikaj napraviti, da bo pouk v novem posloju vsklajen s potrebami in zahtevami časa.

Tudi predsednik občinskega ljudskega odbora v Mozirju Hinko Čop je v svojem govoru poudaril, da je bila gradnja nove šole v tem kraju nujno potrebna, saj se je vse doslej pouk razvijal v skrajno neprimernih pogojih.

Z dograditvijo šole v Nazarju pa je ljudski odbor izpolnil tudi eno izmed nalog, ki si jih je zastavil v letošnjem družbenem načrtu.

V nadaljevanju slovesnosti je predsednik ljudskega odbora moziške občine izročil ključ nove

so jim omogočili, da so dobili nove, lepe in svetle šolske prostore, so si udeleženci proslave ogledali še notranjost novega poslopja. V njem so štiri velike učilnice ter vsi ostali prostori, ki jih šola potrebuje za nemoteno delo.

šole predsedniku šolskega odbora Ivanu Grudniku. Ko se je le-ta zahvalil zanj, je še dejal, da je dograditev nove šole plod uspešnega dela šolskega odbora, ki se je za to gradnjo močno zavzel. Prav tako pa je za to delo pokazal veliko mero razumevanja ljudski odbor, ki je za gradnjo namenil okoli trideset milijonov dinarjev. In končno, zahvala gre tudi delovnim kolektivoma Lesne industrije in Gozdnega gospodarstva, ki sta sprejela patronat nad novim učnim zavodom.

Po nastopu domačega pevskega zbora ter pionirjev, ki so se na prikupen način zahvalili vsem, ki

PISMO iz Chicaga

Tu je zrak vlažen in vročina tembolj neznošna. Grem na kopališče ob Michigan-skem jezeru. Takoj ob bregu je pet metrov globoko, vedno nemirno. Večje kakor Jadransko morje. Na jezeru nešteto motornih čolnov in bogatih jaht. Skoraj nobenega parnika ali ribiške barke. Pa se tako z ljubeznijo spominja na Ankarano, na lepo oko'ico in lep razgled, na mirno morje, na naše kopališče, na plažo: kar objel in k srcu bi pritisnil naš ljubi Jadran. Naj ne govori jo letoviščarji ob Jadrano, da so cene visoke. Saj je narava sama že polovico vredna. Na Michigan-skem jezeru ne bi hotel letovati niti zastoj. Pet kilometrov betonskega obrežja, to je vsa narava.

Kaže, da imam domotožje. Se ne! Ali ga imajo drugi? Da! Toda samo starejši ljudje, ki so prišli v Ameriko v poznih letih. Posebno tisti, ki so prišli v Ameriko po drugi svetovni vojni in sedanjih razmer v Evropi ne poznajo. Neokretni, ne naučijo se jezika, ne morejo se uživati v tempo življenja, ne najdejo lokala, da bi posedeli pri »firkelju«, skratka, so in ostanejo vedno tuji, strangers. Se bolj nesrečen pa je tisti, ki je tu brezposeln in živi na račun svojega sina ali hčerke. Tak išče prvo priliko, da jo pobriše nazaj v domovino. Vse drugače je z mladino. Boj za obstoj te prisili, da se znajdeš. In večina se je znašla. Nedavno so imeli Srbi sestanek v Libertyville. Prišlo jih je več tisoč. Saj je parkiralo tam preko dva tisoč srbskih osebnih avtomobilov. Tisti pa, ki se ne znajde, ki ne zna ali noče prijeti za delo, ki uspe odvečen dolar zapije, temu bo kmalu zmanjkalo za najpotrebnejše stvari in potem se ga loti domotožje. Zakaj? Ker doma nihče ne pogine od gladi, dočim se ti to tukaj lahko zgodi, če čakaš na pomoč drugih. Tukaj moraš trdo delati, sicer si nemogoč. Tu je izključeno, da bi se deklice jutraj v uradu česale, šminkale ali med delom jedle. Račun je enostaven: če je v uradu štiri sto nastavljenec in vsak samo eno uro na dan zapravi, potem znese to štiri sto ur brezdelja, t. j. petdeset nastavljenec je zastoj plačanih in režija podjetja je dnevno za več deset tisoč večja kakor bi smela biti. Kdo krije to? Prodajna cena!

Rad primerjam življenje tukaj in pri nas doma. Nešteto žensk pride vsak dan v mesto, da proda svoje pridelke. Kaj bi dale te ženske, če bi zadruga doma pokupila njihove pridelke za »bogatelo«? Saj zadruga itak tudi prodajajo. Torej naj še to pokupijo od žensk, samo da ne bo treba v mesto. Našim kmetičem bi bilo s tem znatno pomagano, zadruga pa bi pri tem zasluzile v enem samem letu avto s hladilnikom. Kako se to vrši v milijonskem mestu?

C. Rakuša

RAZDELITEV NAGRAD

V soboto popoldne je bila v SLG v Celju slovesnost, na kateri je prof. Tine Orel v imenu žirije dramskega razpisa in okrajnega sveta za prosveto in kulturo razdelil nagrade.

Nagrade v znesku 100.000 dinarjev so dobili: Janez Žmave za dramo Rok in Leja, Jože Javoršek (Konec hrepenenja) in Stefan Kališnik (Ozka špranja za sonce), po 75.000 dinarjev pa Herbert Grün za doktorja vsega zdravilstva ter Anton Koren za Zadrufstvo. Razen tega je komisija dve deli priporočila v odkup.

Komisija je bila mnenja, da prejemajo avtorji nagrade zaradi literarne in uprizoritvene vrednosti njihovih tekstov, zanimi-

vega sižeja, prepričljive psihologije, dobrega dialoga in gledališke eksperimentalne iznajdljivosti. Medtem ko uvršča prva štiri dela med tekste, primerne za pokliene odre (od teh ima Ljubljanska drama na sporedu Doktorja vsega zdravilstva in Konec hrepenenja, celjsko gledališče pa Roka in Lejo ter Zadrufstve), sta zadnji dve deli primerni za amaterske odre.

Na koncu se je v imenu avtorjev zahvalil za nagrade Jože Javoršek, nato pa jim je upravnik SLG, Fedor Gradišnik čestital v imenu gledališča in žirije, pri čemer je izrazil prepričanje, da bo SLG tudi v bodoče po svojih možnostih podpiralo izvorno slovensko dramatik.

REPERTOAR DOKONČEN

V nedeljo je SLG gostovalo na Ponikvi z Dvanajstim porotniki (dvorana je bila do kraja zasedena), prva premiera pa bo 14. oktobra.

Repertoar SLG, o katerem smo že poročali, je zdaj dokončno določen in znan. Iz njega je gledališki kolegij zbral sedem del, med katerimi je poleg obeh nagradnih dramskih predlog (Janeza Žmave in Stefana Kališnika) še tretja noviteta, ki jo je po motivih Fjodora Mihalkova napisal Andrej Hieng. Celjsko občinstvo bo naposled imelo priliko videti privrat v Jugoslaviji Shakespearsega Richarda II., ki ga je za gledališče na novo prevedel Matej Bor, razen tega bo na sporedu še O'Neillov Skoraj poet, Molierove Učene ženske, Leslie Stevensove Zakonski vrtljak ter mladinsko delo Graya Lepota in zver.

Na Malem ozku bodo v tej sezoni uprizorili Odko špranja za sonce, M. Djakovića Ljubezzen ter Jonesa Stole.

Ker bosta v tej sezoni v SLG samo dva stalna režiserja, bodo vrzel izpolnili z režiserji gosti, kar bo vsekakor ugodno vplivalo tako na igralce kakor na občinstvo.

Posebno pozornost bo SLG posvelež abonmajem v delavskih središčih — v Starih, Zrečah, Velenju in Šoštanju (tu bodo uprizorili tudi Lepoto in zver) — vodstvo gledališča namreč meni, da je treba kulturne dobrine posredovati predvsem našim delovnim ljudem. Pri tem pa se seveda pojavlja največja težava z avtobusom. Medtem ko so z njim v pretekli sezoni prevozili 5202 kilometra, je zdaj vprašanje, če bodo lahko opravili okrog 110 gostovanj, kolikor jih imajo v načrtu. Gledališče si bo sicer prizadevalo, da kvaliteta ne bi padla in bi število abonmajev ostalo neokrnjeno, vendar bo pod nespremenjenimi pogoji prizadevanje zelo težko uresničiti.

Konjska delavska univerza

Upravni odbor konjske delavske univerze je nedavno razpravljal o delovanju ustanove. Rezultati skoraj enoletnega dela so pokazali prve uspehe, istočasno pa so seveda pokazali na naloge, katere bo potrebno reševati v bodoče.

Težišče izobraževalnega dela je bilo preko štirih komisij kot pomožni organ DU usmerjeno na vsa področja družbenega življenja, v prvi vrsti pa seveda na tista, kjer se usposablja upravljavci. Za te so bili v štirih večjih krajih in občini organizirani seminarji, na katerih so dobili nekatere osnovne za svoje delovanje. Ti seminarji so bili predvideni za manjša podjetja ter so v večini primerov dobro uspeli.

Velik uspeh je v teku zimске sezone dosegla šola za starše v okviru znanstvenega izobraževanja. Čeprav so začeli z delom na tem področju šele v drugi polovici decembra, je kljub temu uspelo izvesti deset kvalitetnih predavanj za starše, ki so jih imeli priznani pedagoški delavci iz Ljubljane, Maribora in Celja. Razen v samih Konjicah so bila nekatera še v zunanjih večjih krajih. Kakšno je bilo zanimanje med starši, pove podatke, da se jih je udeležilo blizu 2300 ljudi.

Ob pomoči DU je bilo v teku zimskih mesecev organiziranih več gospodinjskih tečajev, skupaj z občinskim odborom RK pa tečaj za prvo pomoč. Vse te tečaje je obiskovalo 66 deklet, ki so dobila precej znanja za svoje bodoče delo.

V okviru strokovnega izobraževanja so organizirali v usnjarskem kombinatu »KONUS« tečaj za kvalificirane delavce, za zaposlene delavce in delavke podjetja »KROJASTVO« pa poseben strokovni tečaj, ki so ga obiskovali tudi ostali krojaški delavci iz Konjic. Za usposabljanje knjigovodskega kadra pa je DU pripravila dva tečaja in sicer za začetnike

ter nadaljevalnega. V 130 predavateljskih urah so dobili konkretne napotke za praktično delo. Za bližnjo zimsko sezono sta v pripravah še dva tečaja in sicer v Konjicah in v Vitanju. Mimo tega pa je prav ob teh predavanjih prišla do izraza pobuda, da bi zlasti za knjigovodski kader iz manjših podjetij DU organizirala krajše seminarje za določene naloge, kot na primer za sestavljanje periodičnih obračunov in podobno. Razumljivo je, da taka praktična in konkretna pomoč lahko nudi mnogo več kot pa samo pisana navodila, kar se je letos v juliju že pokazalo. Tečajniki sami pa so dali več pobud tako glede trajanja tečaja, obsega snovi, metod dela itd., ki jih bo za letošnjo sezono vsekakor potrebno upoštevati.

Poleg tega sta dva tečaja za angleški jezik v KOSTROJU in KONUSU. V prvem polletju je bil tečaj namenjen predvsem monterjem, ki bodo odšli na montažo novih usnjarskih strojev v Sudan. Poleg angleščine so bili tečajniki seznanjeni še z raznimi gospodarskimi in političnimi vprašanji ter o osnovnih značilnostih gospodarske in družbene ureditve v Sudanu.

Poleg teh področij izobraževanja je DU ob pomoči občinskega komiteja ZKS vodila še politično šolo, katero je obiskovalo 28 tečajnikov, sodelovala je z vsemi političnimi forumi in gospodarskimi organizacijami v občini. Finančni problemi za letošnje leto še niso bili preveč težavni, saj so podjetja dokaj dobro podprla nje-no sodelovanje.

L. V.

PRIJAVITE SE V MLADINSKI PEVSKI ZBOR

Mladinski pevski zbor FRANCE PRESEREN sprejema nove člane dobre pevce, v starosti do 15 let. Prijave in avdi-cija od ponedeljka 12. 9. do petka 16. 9. od 18. do 19. ure v pevski sobi sveta Svobode v Gregorčičevi ulici. Prva pev-ska vaja bo v petek, 14. 9. ob 15. uri.

Rado Guč:

Kličemo...

Nežko, Tončko, Tončeka, Janeza, Micičo, mamó, očka, sestro, teto, strica in botričo, prijatelja in prijateljico. Kdo, naj sama uganem! In Tončka prisluhne. Seveda uganem. Kako ne bi uganila. Da se je je spomnil! Ah! Pri duži ji je tako mehko, tako toplo pri srcu. Iz kuhinje s kuhalnico v roki radovedni mati: »Je že?« — »Ni še. Ko pa jih je toliko. Pa bo. Med obedom bo.« In je med obedom. Za popoldansko mizo prisluhnejo in obrabi se razlezejo v blažen smehljav, mati dviga ogal predpasnika visoko k očem in oču, komur velja, z globokim požirkom rdečega pogoltno še ginjenost.

Prisluhne naj... Dedeč prisluhne in babica in se ji ma stoži po mladosti. Mladina prisluhne, ki se je zbrala tam nekje pri Robarjevih in ondí spet pri Krošljavih. Dosti je sprejemnikov, še več je pa malih in velikih hiš, kjer jih nimajo. Pa saj lahko pri nas. Kar pridite. Tako množično poslušanje s spremljajočimi pomenki je dvojen užitek. Čuj, čuj Gobčevi iz Celja tudi. Na stari dom mislijo. Vinku in Veri iz Slatine tudi. Tudi Panika iz Loč in Stefan iz Ponikve in...

Da le ne bi toliko naštevali. Toliko govorili. Muziko! Človek se ne more napolušati muzike. Za polko gre! Oh, te polke! Kaj muzika, pesem, pesem! Ljudske pesmi, stare in nove. Ko pa je vse tako naše, domače, ko govoriča med dobrimi sosedi, dobrimi prijatelji.

Prisluhne naj... Nešteto src se stisne v napetem pričakovanju. Nešteto lic zažari. Nešteto ust spregovori: spomnili so se nas, misli nam. V srcih zadovoljstvo, na licih smeh.

Kličemo... Ob naslednji polki naj se zavrti... Za prijeten dan... Za dvojni praznik... Za domači praznik... Očetu in materi za jubilej... Poskočna polka. Pomenljiva in koprneča narodna pesem. Sanjavo popevka, ki gre čez kontinente. Drugo nedeljo jo že poje Anica na Sladki gori, žužiga Mihec v zibelki.

Kličemo... Prisluhne naj! Ljudje se pomenkujejo čez hribe in doline, gozdove in ravnine od kozjanskega Vetrnika pa daleč tja v ptujsko raven, mimo Boča čez Konjice na Pohorje, od Celja pa tja do obrodnega Rogatca in še dalje čez Sotlo k bratskim sosedom. Vse prisluhne. Vse pričakuje. Vse posluša družabno in posamič. Vse praznuje, vsi ti ljudje tega razgibanega, slikovitega in tako lepega predela slovenske zemlje.

Nedelja je dobila značilen praznični prizvok. Tako je nedelja praznik, lep praznik v povezanosti in stikih po željah in pesmi.

Ni je kmalu tako priljubljene reči, kakor je šmarski oddajnik. Kličemo... vse dobre ljudi. Na mnoga leta!

KOOPERACIJA

V kmetijski zadrugi »ZLAHTA« se je nekaj zganilo. Ze lep čas je bil mir, zdaj pa je prišlo kakor strela z jasnega. Najprej je pisalo v časopisju. A temu ljudje niso hoteli verjeti. Nenadoma pa so prišli iz komunne in od kod vse še niso prišli! Poklicali so upravnika in poiskali še tajnika.

»Kdor ni z nami, je proti nam!« Najprej se je oglašil predsednik zadrugnega sveta, imovit, načitan in dobrostoječi kmet. »Najvišja glava naše zadruge 'Zlahta' je zadrugi svet! Zakaj smo ga potem volili? Predlagam naslednje: Sestavimo tričlansko deputacijo, ki naj gre v imenu nas protestirat na komunno. Kdo je za moj predlog?«

»Tovariša, treba je z ljudmi govoriti o kooperaciji!«
»Kaj je kooperacija? Kaj je operacija, vem. Zdravnik operira bolnika. Ali kdo si je kooperacijo izmislil, tega ne vem,« je menil upravnik.

Tajnik Zalostnik se je prijel za glavo. »Ljudje, ste ob pamet! Jaz največji kmet v vasi, naj grem razlagat kooperacijo? Tudi meni bi ne bilo všeč, da bi kdo brskal po mojih njivah. Vsak na svojem in amen! Stoletja so ljudje usklajali meje in zdaj jih naj spet razdiramo?«

Ljudje iz okraja in komunne, strokovnjaki na poljedelskem torišču so pojasnjevali. »Seveda, kooperacija je tudi neke vrste operacija. Pri operaciji napadno sodeluje en strokovnjak. En mož vam prereže trebuh, roki enega zdravnika vam sežeta v notranjost telesa. Pri kooperaciji pa jih sodeluje več, naj-

manj dva. Se pravi, treba bo odstraniti široke meje in pet njih spremeniti v eno samo. Več jih sodeluje v kooperaciji, več je kooperantov, cenejša in smotrnejša je obdelava. Tako je treba dovedati ljudem, članom zadruge. Kdor ne bo kooperant, nima bodočnosti! Zanj ne bo nobenih regresov, nobenih popustov, pomoči in ugodnosti!«

M. B.

Tajnik Zalostnik se je prijel za glavo. »Ljudje, ste ob pamet! Jaz največji kmet v vasi, naj grem razlagat kooperacijo? Tudi meni bi ne bilo všeč, da bi kdo brskal po mojih njivah. Vsak na svojem in amen! Stoletja so ljudje usklajali meje in zdaj jih naj spet razdiramo?«

Tovariši iz komunne so dokazovali. Zato sta upravnik in tajnik klonila. Takoj sta sklicala zadrugni svet in stvar temeljito obrazložila. In nazadnje sta še pribila, kaj so rekli oni iz komunne.

»Kdor ni z nami, je proti nam!« Najprej se je oglašil predsednik zadrugnega sveta, imovit, načitan in dobrostoječi kmet. »Najvišja glava naše zadruge 'Zlahta' je zadrugi svet! Zakaj smo ga potem volili? Predlagam naslednje: Sestavimo tričlansko deputacijo, ki naj gre v imenu nas protestirat na komunno. Kdo je za moj predlog?«

Zavohralo je nekaj rok. Predlog je dobil veljavo. In zdaj se kandidirate za to deputacijo. Izbrali so tri najbolj jezične, ki so še drugi dan stopili na komunno. Tam pa so jih potolažili. »Fantje skličite sestanek! Pridemo, da se še z ljudmi pogovorimo.«

In res so prišli. Govornik je opozoril na vse dobro in slabo starega gospodarstva. Največ se je ustavljal pri prelomu, prehodu h kooperaciji. Bil je star agrom in fim je stvar položil na tlan. Nič tako slabega ni bilo v tej kooperaciji, v tem sodelovanju kmet s kmetom, zadruga s kmetom!

Razpravljala sta največ upravnik in tajnik. Predavatelj jima je krepko odgovarjal. Ni bilo dolgo in tudi nejasnost je izginila, ljudem so se razpotegnili obrazi. Nič kislega in grenkega ni bilo na njih. In to je tudi razumljivo. Saj so poprej bobnali dolgi in nevedni jeziki, da bo država začela jemati zemljo, da bodo kuhali v kotlih in kaj vse niso te čenče razbobnale. V resnici pa je bilo govora le o načrtnem in kompleksnem obdelovanju zemlje. Kakor povsod so se tudi v kmetijski zadrugi »Zlahta« sprijaznili z novono nastalim dejstvom — »kooperacijo«.

Večje podjetje na območju občine Celje sprejme v stalno zaposlitev

samosvojnega računovodjo

s primerno strokovno izobrazbo in prakso v teh poslih. Nastop službe s 1. januarjem 1961. Družinsko stanovanje na razpolago. Prosilci naj naslovijo svoje prošnje na uredništvo časopisa pod šifro »Računovodja« najkasneje do 15. septembra 1960 in v istih navedejo svoje osebne in družinske podatke ter podatke o šolski izobrazbi ter dosedanjih zaposlitvah (podjetje, od kdaj do kdaj in v kakem svojstvu).

Zeno • dom • družina

Jaz pa imam, ti nimaš... ha ha...

Gruča otrok je čepela v pesku in bila očitno nadvse zatopljena v svojo igro, saj ni slišala glasnih klicev neke mamicе z balkona. Ustavila sem se in opazovala njihovo igro. Nenadoma je edeh izmed dečkov poskočil, pobral dve lopatki in kanglico in zaklical: »Pa se igrajte sedaj, ko ni mojih igračk, če se morete.« Preostale igračke je pobrala majhna punčka in se pridružila dečku z besedami: »Midva imava igračke in sva prav lahko brez vas, vi pa sedaj ne morete igrati.« Dvojica je odšla na drugi konec dvorišča, vendar ju igra sedaj očitno ni več tako prevzela, kakor prej. Ostali otroci so ostali in velike vprašujoče oči so strmele za igračkami. Zgodila se jim je prva »kričica«.

Kaj ne želite, da bi bilo vašemu otroku v življenju lepo? Človeku, ki je priljubljen, ni nikoli v živ-

ljenju tako težko, ker v težavah ni sam. Nesebičen, tovariški fantek v vrtcu bo imel iste zveste prijatelje od tretjega leta pa še potem, ko bo za njima učna doba, študentska leta, ko bo že zaposlen in si bo ustvarjal že svoj dom. Veste kaj bo povezovalo dva moža poleg skupnih let in spominov? Zoga, ki jo je eden izmed njiju pred malone tridesetimi leti prinesel na igrišče in jo vrgel fantku svojih let.

Nova modna sezona in njene linije

Pred dnevi so v žariščih evropske mode pokazali, kaj so za letošnji jesen pripravili modni kreatorji v Parizu in Rimu. Modne revije je prenašal tudi naš televizijski spored in so zato nekatere žene z novostmi že seznanjene. Kakšna je kratka ocena nove mode? Praktične obleke na prvem mestu, linije nikoli ekstremne, pas v glavnem tam, kamor spada, nič dekoltejev.

Naj najprej spregovorim o barvah. Ze lanske modne smernice so odvzele pomembnost živim barvam, kar se je letos še stopnjevalo in se ustavilo pri vseh ni-ansah rjave in vijolične barve. Večerne obleke, ki so postale vedno temnejše, so letos črne.

Kakor sem že rekla, nobenih ekstremnih oblik. Sedanji modeli težijo predvsem za tem, da laska-jo ženi, zato so oblike neizrazite, mehke. Široka krila torej brez obrobov, ozka pa vsaj toliko, da lahko prestopite dve stopnici. Francoski modni kreatorji so šli še dalje. Nobenih širokih pasov več! Zelo ozki pasovi ali vrvice

si zaveže žena kjer koli med prmi in boki, vendar le rahlo. Stisnjenih pasov ni več. Letos žena nima dekolteja. Obleka je izrezana zadaj in je brez rokavov. Francozi ovratnikov skoraj ne priznavajo. Pač pa gumbe vseh oblik, velikosti, iz plastičnih mas, keramike, stekla, kovine. Krila pokrivajo kolena, vendar le za las.

Italijani so bili popustljivejši. Tudi njihove linije so mehke, krila nekoliko daljša, vendar ovratniki niso popolnoma prepovedani in široki pasovi prav tako ne. Tudi pentlje, včasih kar ogromne, srečavamo pri popoldanskih oblekah.

Plašči so pri Francozih in Italijanih slej ko prej rahlo balonasti in po možnosti okrašeni s krznom. Krzno je pečat letošnje mode in ga prišijete lahko povsod kjer se vam zdi, na obleko, čepico, krilo, plašč... Pri plaščih so celo dovoljeni krzneni ovratniki, veliki kakor ogrinjalo. Obvezna je čepica iz enakega krzna, ki skriva vse lase.

Eva

Prvi jesenski dež je pregnal za nekaj dni sonce in za precej dalj tudi kopalce. Ko sta uživala na kohanju tale dva, verjetno nista mislila na jesen in listje, ki se orumenelo spušča proti tlam, niti na mračne deževne dneve. Morda je za maleda znak jeseni velik grozd, saj zanj je jesen prav tako vesela kakor pomlad, poletje, zima...

Iz življenja na naši vasi

Kmetijsko gospodarstvo Planina na novi poti

Oddaljeno od železniškega in cestnega prometa leži kot osamljeno in od sveta odrezano Kmetijsko gospodarstvo Planina. Človek bi pričakoval, da tu zaradi oddaljenosti ni življenja. Kdor pa si posestvo pobliže ogleda, dobi o tem ravno nasprotno mišljenje. Vse od prvega vtisa pa do mnogih posameznosti govori o utripu novega časa. Treba pa je povedati, da je to še pred nekaj meseci bilo popolnoma drugače.

Kako je bilo prej? Brez visokih gumijastih skornjev si v jesenskem ali spomladanskem času posestva skoro ni bilo mogoče ogledati. Živina je bila vedno blatna in vsako čiščenje je bilo nesmiselno, saj so krave ob vsakem napajanju morale ponovno po blatnem kolovozu do oddaljenega napajališča. Posledica je bila, da je več kot polovico krav obolelo. Razumljivo je, da je zaradi tega

novanj za delavce. Le-ti so zaradi tega raje odhajali na delo v tovarne in težko je bilo dobiti delovno silo. Po hlevih so dela opravljali fantiči s petnajstimi in šestnajstimi leti. Razumljivo je, da od teh ni mogoče pričakovati dovolj vestnega in odgovornega dela.

Kaj težak položaj je imel tudi veterinar, ki je moral slednji dan obiskovati posestvo. Razen tega je bilo zdravljenje pogosto brezuspešno, ker se osebe ni ravnalo po veterinarjevih navodilih. Vse to je seveda zopet podražilo proizvodnjo. Bil je skrajni čas, da nekaj ukrenejo, da tudi to posestvo stopi na pot napredka. Le-to pa je bilo možno s prihodom odločne in sposobne strokovne moči. Ze nekaj mesecev sem posestvo dobiva novo podobo. To, kar smo si prej samo želeli, se je čez noč prišlo uresničevati. Ključni pro-

prijeten dom. Urejujejo tudi nagrajevanje in že sedaj delavci prejemajo za večje uspehe večji zaslužek. Nič več ni zaostajanja v košnji, v negovanju ribezovih nasadov in podobno. Okoli gospodarskih poslopij izginja navlaka, v hlevih se uveljavlja higiena, traktorji in drugi stroji dobivajo prvič svojo lastno streho, gradijo novo gnojno jamo, v kratkem času so zgradili dva silosa, od katerih je prvi že sprejel ogromno količino spomladanske košnje. Novi veter se čuti na vsakem delu posestva. In rezultati? Dobra krma za živino, večja mlečnost, boljše delovno vzdušje in boljše ekonomsko stanje.

M. B.

Smrt na lovu

V noči od petka na soboto se je v Osredku pri Podsvetju pripetila tragična nesreča, ki je zahtevala življenje lovca Ivana Pregrada.

Ta dan sta namreč odšla na lov na divje prašiče lovca Martin Kovačič in Ivan Pregrad. Za njima so odšli tudi gonjači. Zjutraj okoli druge ure so prišli v tako imenovani Zupanov graben, kjer sta jih čakala lovca. Ko se je pričel lov, je Pregrad izstrelil dva naboja na divjad. Ker so pričeli divji prašiči bežati, je za njimi odšel tudi Pregrad. Njegov tovariš pa je čakal na svojem mestu. Ko pa je Kovačič opazil na travniku ob gozdu senco, ki se mu je čedalje bolj bližala, in za katero je menil, da jo je povzročila divjad, je ustrelil. Toda, ker na prvi strel ni bilo nobenega znaka, je znova pognal v senco, ki se mu je približala že na približno trinajst metrov. Zal, je šele zdaj ugotovil, da je zadel svojega tovariša Ivana Pregrada v levi bok. Vsi skupaj so ponesrečena takoj odnesli proti domu, toda med prenosom je lovec že izdihnil.

mlečnost vidno padala. Neurejenost kolovozov in dvorišča pa ni bila edina slabost. Posestvo, ki ima okoli 70 krav in pitališče s 110 teleti, ni imelo vode. V mokrih mesecih je vode sicer bilo dovolj, toda v oddaljenih in zanamarnih vodnjakih. V letnih mesecih pa je bilo vode treba dovažati iz potoka Sevnice, kar je proizvodnjo zelo podražilo.

Tretji večji činitelj, ki je bil kriv za slabo stanje na tem posestvu, je bilo pomanjkanje sta-

blemi, kot so cestišča, voda, delovna razmerja, gradnja stanovanj itd. so se hkrati pričeli kazati v novi tuči. V kratkem času je izginilo blato in danes živina stopa z zdravimi nogami po trdnem in suhem cestišču na napajališču. Toda to je samo začasen izhod. Napajališče bo namreč kmalu zamenjal vodovod, ki so ga pravkar pričeli kopati. Tudi za stanovanjsko stavbo so že izkopani temelji in lahko upamo, da bodo delavci v njej kmalu dobili

Boljši pogoji dela

Upravnika kmetijske zadruge v Sempetru Ceneta Janiča sem dobil kar na dvorišču pri strojih. Zato je bil tudi najin razgovor manj formalen. O zadrugnem življenju sem ga vprašal, kako se je letos obnesla kooperacija in koliko je zadruga svoj vpliv na vasi utrdila. »Težko bo odgovoriti na ta vprašanja«, mi je dejal, »zadruga ima vse bolj močan vpliv na vasi. Vendar je nadaljnji razvoj odnosov odvisen od ljudi. Od zadrugnikov in onih, ki delajo v zadrugi. Naš savinjski kmet zna zelo dobro računati, tudi govoriti, če je treba. Zato je potrebna predvsem odkritost in vera v isti cilj, ki bo koristili zadrugi in zadrugniku.«

dejo in predvsem ustvariti tesnejše stike s posameznimi kmetijskimi zadrugam. Danes se namreč vse bolj čuti pomen političnega dela na vasi, zato Svet za kmetijstvo ne bo smel

ostati ob strani ali pa v sredi. Njegovo mesto je vodilno in v zadrugah si želimo, da bi v naslednjem obdobju v žalski občini to tudi dosegli.

VPRAŠUJEMO NAMESTO VAS

Za 45 dinarjev gre!

Od našega bralca Alojza Plevnika iz Podsvete v šmarnski občini smo dobili tale dopis:

Prosim vas, če mi lahko odgovorite na vprašanje: Ali se lahko svinjska mast podraži vsak teden in ali lahko v kratkem času za kilogram masti poskoči od 280 din na 325 din. Zakaj se je lahko v naši trgovini to pripetilo in kdo je imel koristi od tega?

Mi smo vprašanje bralca posredovali najprej Trgovinski zbornici za celjski okraj, kjer smo dobili tale odgovor:

Trgovine lahko pribijejo h kupni ceni 12 odstotkov. Ta odgovor velja za vso državo in ta pribitek tudi zadošča za kritje stroškov za poslovanje z mastjo. Različne cene pa lahko nastanejo samo zaradi različne kvalitete masti. Vendar je skok za 45 dinarjev neutemeljen.

Na isto vprašanje so nam pri veletrgovskem podjetju »Merks«

takole odgovorili:

Se pred kratkim je bila grošična cena za svinjsko mast 260 din. Vendar je pred kratkim popustila, tako da zdaj trgovinam prodajamo mast po 240 oziroma 245 din za kilogram. Potrošniki si ob upoštevanju 12 odstotkov pribitka lahko izračunajo, kolika je lahko prodajna cena. Opozoriti pa moram, da je rastlinska mast dražja. Zato je nujno, da inšpekcijski organi ugotovijo za kako mast gre. Če bi v trgovini dvignili ceno svinjski masti za 45 din v času, ko cena na jugoslovanskem trgu popušča, bi bila to očitna kršitev osnovne morale v trgovski stroki.

Tako je mnenje predstavnika Trgovinske zbornice in direktorja podjetja »Merks«. V Podsvetju pa bodo morali sami zadevo urediti. Morda bi do tega ne prišlo, če bi imeli delaven potrošniški svet. Vsaka izkušnja nekaj stane.

SOLSKO LETO IN VARSTVO OTROK SPET NA DNEVNEM REDU

V prvih jesenskih dneh je problem varstva šolskih otrok pereč, bolj kakor kdajkoli. V Celju tudi letos ni nobenega novega doma za učence, niti novega vrtca. Dom Tončke Čečeve sprejme sicer otrok, kolikor le more, vendar koncem koncev ostane še vedno nekaj prosilcev, ki ne morejo biti sprejeti. Tako ostanejo brez varstva, saj so njihovi starši zaposleni, čisto pa so tudi pol dneva in še več brez tople hrane. Solske kuhinje so prav tako prenapoljene in sprejmejo le najnujnejše prosilce (vozače) in otroke brez vsakega varstva podnevi.

Ali ni sedaj čas, da se za novo otroško ustanovo zavzamejo vse ustanove, ki so na tem zainteresirane, Zveza ženskih društev, Zavod za pospeševanje gospodinjstva in Društvo prijateljev mladine in politične organizacije, ko je šolarjev vsako leto več, s tem pa se veča tudi število nepreskrbljenih otrok.

Eva

JESEN V ZADNJEM MANEKENU

Spet je izšla revija Maneken, tokrat že v znamenju jesenskega deževja in hladnejših dni. Prinaša modele domačih obrtnih podjetij, izdelke iz domačih tkanin za jesen, pa tudi prve modele Saint Laurenta, Balmaina, pa tudi rimskih modnih kreatorjev.

V reviji najdemo kakor vedno tudi nekoliko zanimivih vesti za žene, poljubno branje, kroje za ženske modne obleke, za moška in otroška oblačila in modele Mariborske tovarne čevljev. Tudi tej številki revije je priložena krojna pola.

Eva

ČITAJTE CELJSKI TEDNIK

Zakaj ni kruha?

»Doma imam majhnega otroka, zaprija sem ga v stanovanje, sama pa že dobri dve uri dirjam za kruhom«, sem ujeta v pekarni prejšnjo soboto. »V službi sem šefa prosila za urico časa, da bi kupila kruh, ker se popoldne odpravim,« je negodovala druga. Pridružil se ji je še nekaj gospodinj in ko sem že izstopila, sem še vedno slišala njihove razburjene glasove.

Radi verjamemo mladi mamici, da jo je skrbelo za otroka in radi verjamemo vsem drugim, ki so kakoli na kruh, da je njihov čas dragocen. Čakajo na trgu, čakajo v mlekarni, nato čakajo še na kruh (tu najdlje), navsezadnje pa pridejo domov brez njega, ker ga je zmanjkalo ali pa jih je skrbel za dom preganala iz doje vrste. Če pa pomislimo, da nas je večina še zaposlenih in da imamo torej še tudi kakšne druge opravke in obveznosti, kot je čakanje v vrsti za kilogram kruha sta razburjenje in jeza še tembolj upravičeni.

»Zakaj ga pa med tednom ne zmanjka?« je nekā starejša ženica ogorčeno vprašala. Saj res! Zakaj ga med tednom ne zmanjka, smo se vprašali še mi, upravnik čejskih pekarn tov. Miheleč pa nam je na vprašanje tako odgovoril:

— Največje povpraševanje po kruhu je okoli prvega v mesecu, ob sobotah in pred prazniki. Takrat se ljudje bojijo, da ga bo zmanjkalo in zato je po navadi naval na prodajalne največji že dopoldne. V soboto smo spekli 12.399 kg kruha in 44 tisoč kosov peciva, pa je vsega zmanjkalo in ne samo to — prodali bi ga lahko še tisoč do tisoč pet sto kilogramov. Prejšnjo soboto pa nam je precej kruha ostalo. Ob delavnikih nam ga ostaja večših tudi po sedem sto kilogramov in več, tako da nas že resno skrbi, kam bi s suhim kruhom. Ob sobotah ga po navadi prodamo osem do deset tisoč kilogramov — zadnjo soboto bi ga bilo lahko tudi trinajst tisoč, teden dni pred tem pa nam je ostal, skratka, ne moremo vedeti, koliko kruha naj spečemo, ker ne vemo, koliko ga bodo ljudje želeli. So dnevi, ko bi morali zopustiti več ljudi, če bi hoteli vsem ustreči, toda kam bi s temi delavci takrat, kadar je peka kruha normalna? V času hmeljske sezone smo morali peči tudi po pet tisoč kilogramov kruha več

in včasih smo prodali vsega, včasih pa nam ga je ostalo. Tako je vedno. Če ga spečemo v soboto preveč, ga v ponedeljek ne prodajamo, ker je že skoraj suh in slab, torej ostane in imamo izgubo. Če ga spečemo premalo, so hudi potrošniki in mi jih povsem razumemo. Srečni bi bili, če bi dan prej vedeli, koliko

kruha bodo Celjani nakupili, takrat bi jim lahko ustregli. Ker pa tega ne vemo, delamo po izkušnjah in razumljivo je, da pride včasih do odstopanj.

Takšna je torej zadeva s kruhom in želimo lahko le, da bi bilo odslej sobot, kot je bila prejšnja, čim manj.

PRED TEDNOM BOJA PROTI TUBERKULOZI

Zdravljenje tuberkuloznih bolnikov na domu

V torek je bil v prostorih Okrajnega zavoda za rehabilitacijo invalidov v Celju posvet za pripravo tedna borbe proti tuberkulozi, ki bo od 18. do 25. septembra. Udeležili so se ga predstavniki okrajnih sekcij za borbo proti tuberkulozi, zastopniki zdravstva, socialnega varstva in občinskih odborov Rdečega križa.

Udeleženci so razpravljali o vlogi organizacij RK pri zdravljenju tuberkuloznih bolnikov na domu, o laični patronažni službi in o nalogah letošnjega tedna boja proti tuberkulozi.

Zaradi visokega števila tuberkuloznih bolnikov primanjkuje v zdraviliščih postelj. Zato je bilo treba poiskati drug način uspešnega zdravljenja te socialne bolezni. To je zdravljenje tuberkuloznih bolnikov na domu. V inozemstvu, posebno v ZDA in Indiji, so se pokazali zadovoljivi uspehi pri tem načinu zdravljenja. Zdravljenje na domu je lahko uspešno le ob skrbni kontroli dispanzerjev in ob pravilni organizaciji. Rdeči križ naj bi poskrbel za ureditev higienskih razmer na bolnikovem domu, za pravilno prehrano bolnika, za denarno pomoč za zboljšanje življenjskih razmer bolnika in njegove družine, za ureditev delovnih odnosov obojlega itd. Da je bi moral tudi poskrbeti, da bi bila bolnik in družina pravilno poučena o bolezni in njenem zdravljenju. Zato mora Rdeči križ organizirati laično patronažno službo s primernimi in sposobnimi ljudmi, ker je zaradi pomanjkanja zdravstvenega kadra ta služba pri nas še nezadostna; ti ljudje morajo seveda

imeti moralne in etične kvalitete, kakršne zahteva to delo, razen tega pa morajo biti usposobljeni na posebnih tečajih RK za laično patronažno službo.

Nadajje so razpravljali o kampanji za popularizacijo problemov tuberkuloze pri nas, med drugim tudi o vzgoji šolske mladine, ki bo omogočila mlademu človeku, da se s pravičin načinom življenja izogne tej bolezni.

Kakšno bo vreme v septembru

To vprašanje ne muči samo poznih dopustnikov in izletnikov, tako se vprašujejo tudi kmetovalci, ki bodo imeli jeseni veliko opravka. Prvi bi želeli dovolj sonca, drugi pa obojega. Znani meteorolog Ante Obuljen pravi takole:

— September bo sončen, topel in suh, posebno v jugovzhodnih predelih, vendar moramo računati tudi na poslabšanje vremena z močnim vetrom, naliivi in grmenjem. Prvo kratkotrajno poslabšanje vremena bo v sredini septembra, drugo — nekoliko daljše — pa lahko pričakujemo proti koncu meseca. Kljub dežju pa občutnejša znižanja temperature ne bo in mesec september bo izredno lep.

In še izjava meteorologa-amartera Borisa Koljčiskega, ki se je v svojih napovedih doslej le redkokdaj zmotil:

— V začetku meseca bo vreme spremenljivo s krajevnimi padavinami, med petim in petnajstim septembrom pa se bo vreme izboljšalo in ustalilo. Takrat ne bo padavin in temperatura se bo dvignila tudi do 30 stopinj. Torej — v tem mesecu pričakujemo pravo poletno vročino, dokler se ne bo vreme proti sredini septembra postopoma poslabšalo in se bosta sonce in poletje poslovila od nas. V drugi polovici septembra bodo nastopili suhi jesenski dnevi, vmes pa je pričakovati tudi ohladiitev in včasih dež.

Takšne so napovedi dveh strokovnjakov, mi pa bomo šele v začetku oktobra ugotovili, če sta imela prav, ali ne.

Nevarna igra

Ujel sem ga na novi obsoteljski progi. Zatopljen v igro pozablja na vse okrog sebe. Zeleni tiri so zdrseli v umerjenih lokih po dolini. Za dečka so vsekakor nekaj novega in morda je zanimivo polagati okropke kamenčke na progo. Ni me niti opazil, tako je bil zatopljen v svoje delo.

»Kdo ve? Morda je za hip pozabil, da lahko pripelje vlak? Kamenčki, ki jih niza na tiru, so se prelevili v vagončke. Fant ustvarja svoj vlak. Verjetno je mnogo lepši kot bleščec motorni, ki zaenkrat drvi skozi Obsotelje. Vlak, ki ga ima pred seboj na tiru, še ni na svetu. Ta je samo njegov. Zdjaj bo krenil na pot in zdrvel s hitrostjo, ki je ni še nobe-

den dosegel. Morda se bodo tiri vzbočili proti nebesu in njegov vlak bo švignil kot raketa kvišku v vsemir.

Naenkrat je zabobnelo in oster pisk je odjeknil iz gozda. Fant je odskočil in se zmedeno oziral. Njegov vlak je padel iz vzbočene vsemirske proge in se raztreščil na zemeljskih tleh. Mimo je zdrvel obsoteljski motorni vlak kot zdaj že vsak dan. Rahlo so mu trepetale roke, preplašen pogled je zbledel.

Nevarna igra!

Toda zadrželo se mi je, kot bi se ob tem drobnem utrinku življenja za bliskovit hipec ozrljo v ogledalo.

Sotelski

Epigram v besedi in sliki

(Z zamudo ob zlati poroki)

Prav letos velik jubilej
Enkratno tiho je slavil;
Let petdeset z družico svojo
In s slikami je prebil.
Kar v Celju je doma,
A tudi prek' teh meja
Naslikanega vsakdo pozna.

(Tej sliki pa ni avtor pelikan, napisal in slikal ga je vran)

Gibanje prebivalstva

V času od 27. avgusta do 3. septembra 1960 je bilo rojenih 25 dečkov in 25 deklic.

Poročili so se:

Jože Jonko, študent iz Družmirja in Marija Flajs, studentka iz Celja. Vladimir Greguric, traktorist iz Jalšoveca Gorjega in Silvestra Njivar, bolničarka iz Celja. Anton Rozman, skladiščnik in Marija Njivar, delavka, oba iz Celja. Franc Prešern, elektrotehnik iz Vičave in Antonija Njivar, bolničarka iz Ptaja. Franc Pešnik, pekovski pomočnik iz Celja in Terezija Jurak, prodajalka iz Sv. Marjete. Maksimilijan Stopar, laborant iz Celja in Ana Zohar, krojaška pomočnica iz Laške vasi. Ladislav Kragojnik, skladiščnik delavec iz Polaj in Marija Polajnar, delavka iz Marije Grada.

Umrli so:

Bratimir Stokavnik, kmetovalec iz Srednja, star 33 let. Marija Oštrc, gospodinja iz Trnovlje, stara 72 let. Josip Klasič, otrok iz Nacelja p. Džurmanca, star 6 mesecev. Alenka Zupančič, otrok iz Hrastnika, stara 5 mesecev. Marija Turnšek, gospodinja iz Lok p. Taborn, stara 31 let. Franc Medved, upokojenec iz Dola p. Hrastnika, star 77 let. Jožef Rančigaj, vzdrževana oseba iz Pernovega, star 17 let.

Celjski trg

Krompir 18-26 (25-30), čebula 60 (70-80), česen 100-120 (150-200), visok strošil 110-12 (35-50), solata 30-60 (60-100), radič — (100), špinata (100-150), ohrovt — (40-50), peteršilj 100 (80-100), koleraba — (30-50), pesa 25-40 (30-40), redkev — (30-40), redkvia — (80-100), rabarbara — (80-100), korenček 30-52 (30-50), kumare 20-40, (20-70), cvetača 60 (60-90), paradižnik 50 (35-60), paprika 50 (50-60), grah — (100), belo glavno zelje 26-22 (20-30), rdeče glavno zelje 24 (30), kislno zelje — (50), sveže gobe — (80-100), limona 200 (-), jabolka 40 (30-60), bruske 45 (30-80), grozdje 80 (140), slive 80 (50-100), jagode — (400), bruske 150 (100-130), lubenice 35 (-), jabolčnik — (50), paradiževce 50-70.

Trg je bil v tem tednu slabše založen menda je nekaj temu krivo slabo vreme, še vedno pa je primanjkovalo mleka, mlečnih izdelkov, jaje in perutnine

BENCINSKA ČRPALKA V NAZARJU

Dela pri gradnji bencinske črpalke v Nazarju uspešno napredujejo. Zato bodo novi objekt izročili namenu že čez nekaj mesecev.

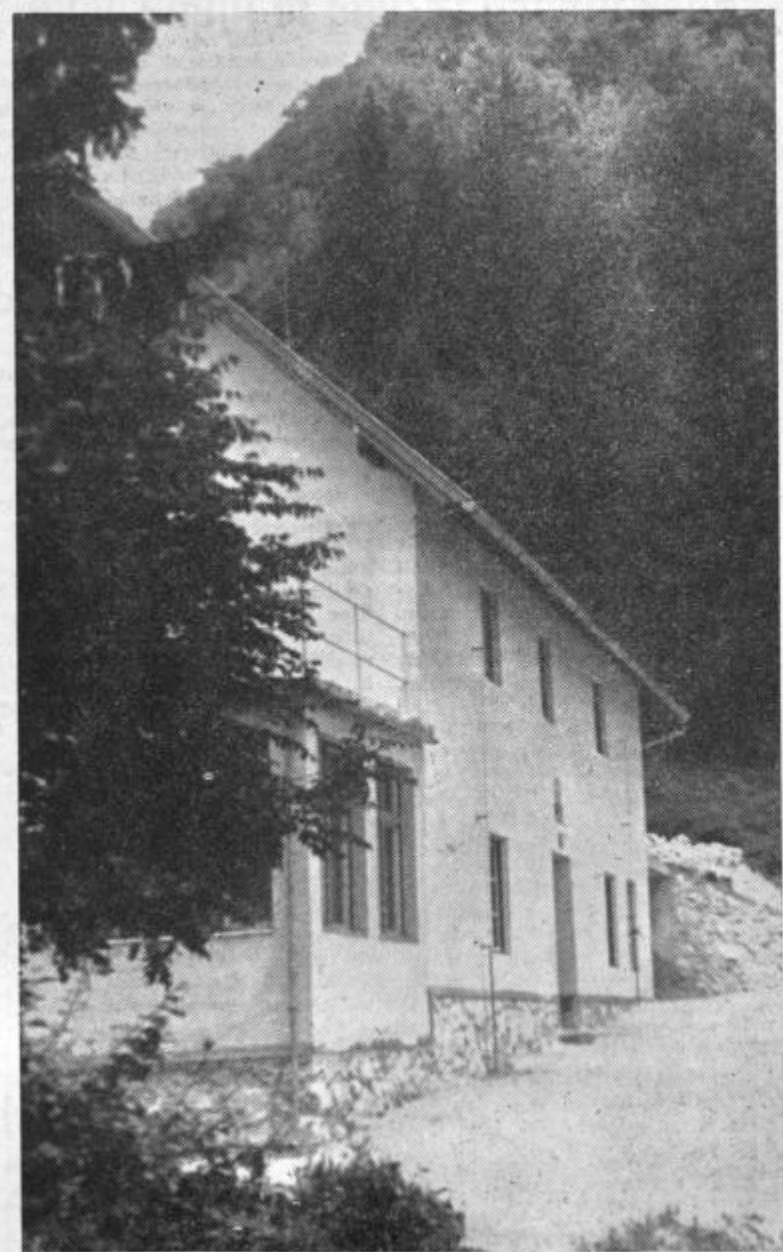
Plačilo za celoleten trud

Morje! Kdo bo prvi videl morje! Vse glave so se stegovale skozi okna, vlak pa se je spuščal v serpentinah proti Rovinju. Končni cilj potovanja — mestece ob morju. Vlak se ustavi tako blizu morja, da se zdi, da bi lahko iz vagona skočil naravnost v pri. Res, še malo in kopali se bomo!

Tako nekako je izgledal prihod mešanega mladinskega pevskega zbora »France Prešeren« na rovinjsko postajo.

Pevci so vse leto pridno vadili in naštudirali okoli dvajset pesmi. Nastopili so na več koncertih, največji uspeh pa so doživeli na festivalu v Celju, ko so se uvrstili med najboljšo zborove svoje kategorije v Sloveniji. Veliko zaslugu za ta uspeh imajo neumorni dirigent Jurček Vreže. Petdnevno letovanje v Rovinju je bilo vsem lepa nagrada za celoletni trud, hkrati pa spodbuda za delo v bodoče. Ob morju, soncu in dobri hrani so izkoristili prav zadnje dni počitnic, da si naberejo novih moči. Med prijetnim bivanjem so obiskali tudi Crveni otok in Katarino.

PLANINSKI DOM NA PAŠKEM KOZJAKU

Letos je planinsko društvo iz Velenja postavilo pod Spikom na Paškem Kozjaku (1.107 m) lepo postojanko. Ima okoli petdeset ležišč, zraven tega pa čedne gostinske prostore, jedilnico in podobno. Dom je zares lep, zato je prava škoda, da ima vse premalo obiskovalcev. Del krivde za to

nosijo tudi velenjski planinci, ki se niso kdovekak zavzeli za njegovo propagando. Pa še nekaj jim lahko očitamo — pot od železniške postaje v Paški do doma je zelo slabo markirana. Če mora planinec na križiščih iskati pravo smer, potem je prejšnja trditve več kot utemeljena. M. B.

Tudi v Celju ekonomske cene mleka?

Na razširjeni seji občinskega komiteja ZK, ki je bila pred dnevi v Celju, so razpravljali tudi o ceni mleka. Gre namreč za to, da bi cena mleka sprostil, saj ne moremo zahtevati, da bi občina venomer regresirala izgubo, ki nastane pri prodaji mleka potrošnikom. Prav tako ne bi bilo pravično, da bi kmetijska gospodarstva prodajala mleko z izgubo. Vse to narekuje, da bi tudi v Celju pri mleku uvedli ekonomske cene. To so že napravili v Ljubljani, Mariboru in Kopru in se je pokazalo koristno. V razpravi o tem je bilo čuti najrazličnejša mnenja. Nekateri so menili, naj bi razliko v ceni krili na račun podražitev alkoholnih pijač, drugi zopet, da bi naj izgubo krile gospodarske organizacije, za mlečne kuhinje pa solah pa občina itd. Vendar je na kraju prevladovalo mnenje, da bi tudi pri mleku kazalo preiti na ekonomske cene, kar bi ugodno vplivalo tudi na proizvodnjo mleka.

O tem vprašanju je že večkrat razpravljali tudi Svet za blagovni promet pri čejski občini. Preskrbovalno podjetje »Mleko« ima pri vsakem litru prodanega mleka 14 din stroškov. Odkupna cena za liter mleka se giblje od 32 do 35 din, podjetje pa ga prodaja po 36 din.

Pri tem nastaja občutna izguba, ki gre letno v milijone, čeprav podjetje je določen dohodek ustvarja tudi s prodajo kolonialnega blaga, mlečnih izdelkov in kruha.

Da bi se tako stanje odpravilo, je Svet za blagovni promet predložil na podlagi dokumentacije podjetja »Mleko« občinskemu ljudskemu odboru novo ceno mleka, in sicer 46 din za liter konzumnega mleka, 48 din za liter mleka v steklenici ter 50 din za liter vstekljeničnega in na dom dostavljenega mleka. Dokončno besedo o tem bo izrekel občinski ljudski odbor. O tem bomo poročali v prihodnji številki.

MOPED - COLIBRI-04

444.300,- din plus provoz in obc. prov. davek

ALFA ROMEO

Še so primeri

(Motiv iz treh vaških gostiln)

To, kar bom povedal, ni kritika, ni ne vem kakšno obsojanje. Je le skromna pripomba, ki jo človek še vse prepogosto na lastni koži občuti.

Bilo je v vasi, ki bi ji lahko rekli tudi trg. Kraj slovi po romantični okolici, turisti prihajajo in govorijo: Lepo je pri vas. Lepa okolica, prijazni ljudje, le te vaše gostilne... Tu mu beseda zastane. Tako se je zgodilo tudi meni, ko sem stopil v gostilno, ki velja v kraju kot neka reprezentanca. »Dober dan!« pozdravim, pogledam po gostih, pogledam gostilničarja, ki je bil pri polnem krožniku mesne solate in se maštil naprej, ne da bi mi odzdravil. »Dva deci, rdečega.« »Imate cviček?« Čakam. Gazda žveči oklanso meso. Čez čas pa se le obrise z rokavom okrog ust in me pogleda: »Kaj ste rekli?« »Dva deci cvička!« naročim še enkrat. Potem si možakar prižge cigareto in mi natoči neko črno vino. »To ni cviček!« protestiram. Mož me pogleda, njegove oči so nekam predrzno izzivalne: »Če vam ni všeč, prosim, izvolite v drugo gostilno.« Nisem se maral z njim prepirati. Ustvaril sem si sliko, da je možakar morda samo tokrat tako slabe volje. Pa to ni bilo res. Oglasil sem se petkrat, desetkrat in slika je ostala ista. Enkrat je bil gazda pri kvartanju, pa spet pri biljardu, spuščal se je v prepire, sakramentalno o

dvakih, skratka, bil je povsod, le tam, kjer je bilo treba streči delovnemu človeku, ga ni bilo. Pa sem si mislil: »Ti pač nisem simpatičen. Grem drugam! Saj je v razmeroma majhnem kraju kar šest gostiln!«

Vstopim. Za točilno mizo stoji mlada deklica. Pozdravim, ona odzdravi. Oči so v hipu pretehtale mojo zunanost. Delavec, ki je mislila. Nič ni rekla. Naročim: »Dva deci, rdečega.« Natoči, ne da bi me vprašala, kakšno rdeče vino želim. »Skoda,« sem dejal, ko sem pokušil natočeno vino. »Vidim, da imate še druga rdeča vina. Ta je zame pretežak.« »Hm,« me je pogledala. »Pa bi prej pošteno pogledali!« Mislim sem: Si pač mlada. Bon tona ne poznaš, pa se boš že še privadila. Vraga, pa sem se ušel. Pred očinstvo se je ustavila črna limuzina in vstopili so trije, boljše oblečeni možje. Zdjaj je deklica raznežila obraz, smejkala se je in pozdravljala: »Dober dan želim!« Greste v posebno sobo? Prosim, s kakšno pijačo postrežem? Glej jo, glej! sem si rekel. Torej gre po zunanosti? Obleka, položaj in... Sam ne vem, kaj vse je potrebno, da človeka lepo postrežejo.

V tretji gostilni sem se ustavil, ko so delavci nosili plačo. Za točilno mizo je mižurkala priletna, suhljata ženica. Naročili so, ona je stregla. Ko pa jim je zlezlo vino v glavo, je postajalo vino

vse slabše in slabše. Nekdo, ki pa le še ni bil preveč »pod gasom«, je očital gostilničarki: »Hej, ne mešajte vode!« Gostilničarka pa v zrak: »Jaz mešam vodo? Pijan si, pa ne veš, da piješ pristen bizelčan!« Pa je bil zares pristen. To smo videli vsi, ki smo gledali gostilničarki pod prste. Lepo bi bilo, ko bi rekla: »Fantje, okajeni ste, za danes dovolj. Pa drugič naprej.« Ne, bilo je narobe. Prigovarjala jim je, naj pijejo, češ, kar v tri dni pač ne bo bedela.

Kar pa se straniše in druge higijene tiče, je človeka tu in tam kar groza, če pomisli, da je to res, kar je videl in kar je doživel. Na mizi ni prtičkov, ne zobotrebcev, ne solnikov. Serviranje hrane je vse preveč primitivno, nehigiensko. Umivanje rok skoraj ni v navadi. In voda, kjer se pomivajo kozarci! Strahota! In kuhinje. Kaj vse se tam dogaja?

Vse preveč je še udomačen stavek: »Saj me ne vidi!« Ne, v tem je prav gotovo velik greh. Vedno bi morali imeti pred očmi, da delamo za človeka! In ne samo pred očmi. V srce bi bilo treba zapisati! Ni dovolj, če na stenah visijo napisi: Govori spodobno! Poštenje odtehta zlato! Čistoča je polovica zdravja. Da, to je čista resnica! Ne na papir, v srce je treba zapisati: Človek za človeka! Ni važna obleka, važno je poštenje. Poštenje pa je velika stvar!

Telesna vrgaja in šport

Celjani-zmagovalci mladinskih športnih iger „Bratstva in enotnosti“

V nedeljo so bile končane šeste tradicionalne športne igre »Bratstva in enotnosti«, na katerih so delujejo mladinske reprezentance iz Slovenije, Tuzle in Celja. Sprito izredne izenačenosti ekip, predvsem pa se Zrenjanina in Celja, ter tudi visoke kvalitete nastopajočih je bila zmaga domače reprezentance toliko bolj dobrodošla. V celoti je reprezentanca Celja (moška in ženska) zbrala 22 točk. Drugi je bil Zrenjanin z 21 in tretja Tuzla s 17 točkami.

K velikemu uspehu celjske reprezentance so v največji meri pripomogli atleti in strelci. Tako so moški pobrali dve ekipni zma-

V atletskih disciplinah so se najbolj odlikovali mladinci in mladinke, ki sicer nastopajo za barve Kladivarja. Tako je Srnovrnik zmagal v teku na 100 m (11.2) in 400 m (50.4), nadalje Naraks v teku na 1.500 metrov (3:58.6), Vravnik v metu diska (47.85) itd. Pri mladinkah pa so najboljše uspehe dosegle: Silanova v teku na 100 metrov (12.8), Medveškova v metu kroglice (10.85), Tovornikova z zmago v teku na 800 metrov (2:26.0), Krofličeva pri metu diska (37.86) ter Urbančičeva pri skoku v višino s 145 cm.

Izreden uspeh so dosegli tudi mladi strelci. V ekipnem ocenjevanju mladincev je celjska vrsta zbrala 650 krogov, Tuzla 491 in Zrenjanin 481. Pri posameznikih pa so vsa prva mesta zasedli Celjani in sicer Jager 223, Jože Tržan 219 in Jeram 208. Lepo so se izkazale še mladinke Celja, ki so zabeležile kar 606 krogov, Zrenjanin 458 in Tuzla 139. Posameznice pa so se zvrstile takole: Hočvar 222, Trebičnik 217 in Hlastan (vse Celje) 167.

V košarki so bili doseženi naslednji rezultati: MLADINCI: Celje—Zrenjanin 28:22, Tuzla—Celje 53:26. MLADINKE: Zrenjanin—Celje 47:20, Celje—Tuzla 17:11. Rezultati v odbojki pa so bili: MLADINCI: Zrenjanin—Celje 2:1, Celje—Tuzla 2:0. MLADINKE: Zrenjanin—Celje 2:0, Celje—Tuzla 2:0.

V rokometu pa so bili doseženi naslednji rezultati: MLADINCI: Zrenjanin—Celje 17:10, Tuzla—Celje 11:10. MLADINKE: Zrenjanin—Celje 15:4, Tuzla—Celje 11:6.

Medveškova

gi in to v atletiki in streljanju, nadalje so zasedli dve drugi mesti (košarka, odbojka) ter eno tretje v rokometu. Mladinke pa so zmagale v atletiki in streljanju, bile druge v košarki in odbojki ter tretje v rokometu.

Plavalci Neptuna v Splitu

Plavalna ekipa celjskega Neptuna se je pred dnevi vrnila z gostovanja v Splitu, kjer je imela dva dvoboja proti tamkajšnjima ekipama Mornarja in POSKA. Oba dvoboja so sicer Celjani izgubili, vendar pa so pri tem dosegli nekaj odličnih rezultatov. V svojem rezultatu se je najbolj popravil Vošinek, ki je preplaval progo 100 m prosto v času 1:03.8, kar je nov celjski rekord in peti najboljši čas letos v Sloveniji. Svoj rekord je izboljšal tudi Vrhovšek na 100 m hrbtno s časom 1:12.8. Ore! je v obeh dvo bojih plaval na 400 m prosto le enkrat in dosegel povprečen čas 5:22.5.

Odred: Kladivar 2:1

Med tednom je bila na igrišču ob Velenjskem jezeru prijateljska nogometna tekma med ljubljanskim Odredom ter celjskim Kladivarjem. Zmagali so zaslužno člani druge zvezne lige z 2:1. Edini gol za Kladivar je dosegel Korkotec. Tekma je bila lepa in zanimiva ter je pokazala, da se obe moštvi marljivo pripravljata na začetek prvenstvene sezone.

Dva poraza celjskih nogometašev v Mariboru

V nedeljo so nogometaši Celja gostovali v Mariboru, kjer so prijateljsko tekmo proti istoimenskemu moštvu izgubili z visokim rezultatom 9:0. Iz Maribora pa so se vrnilo poraženi tudi igralci Olimpa, ki so srečali s tamošnjim Kovinarjem. Zmagali so domačini s 3:0.

CELJSKI TEDNIK

Uredništvo: Celje, Titov trg 3 — poštini predal 16 — telefon 25-25 in 24-25 — uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštini predal 152 — telefon 23-75 in 2-89 — Tekoči račun pri Komunalni banki Celje 603-70-1656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 300, polletna 250, četrtletna 125 din — posamezna številka 15 din — rokopišov ne vračamo.

Waterpolisti slej ko prej četrti

Pretekli teden je bilo v Krškem drugo kolo letošnjega waterpolo prvenstva Slovenije za člane. Kot je znano se je prvo kolo pred tedni v Celju končalo precej slabo za Celjane. Celjski Neptun je takrat zavzel s tremi porazi in eno zmago četrto mesto na lestvici najboljših slovenskih waterpolo

Ančka Slamnik — enkrat drugače

ekip. Prav tako kot so Celjani v Celju podcenjevali ekipi Celuloze in Ilirije, se je sedaj zgodilo tema dvema ekipama, ki sta podcenjevali Neptunovce in proti njim doživeli poraz. Celjski waterpolisti so na tem tekmovanju premagali ekipo domače Celuloze s 7:6, ljubljansko Ilirijo pa s 5:3. Zaradi visokih porazov proti Triglavu iz Kranja (10:3) in Ljubljani (6:0) pa so zaradi slabšega količnika v golih ostali na četrtem mestu za Triglavom, Ljubljano in Celulozo ter pred Ilirijo.

Klub temu, da so v obeh delih prvenstva premagali vse ekipe, razen kranjskega Triglava, pa z njihovim plasmanom ne moremo biti povsem zadovoljni, kar so pa krive predvsem slabe priprave Celjanov, ki letošnjih tekmovanj niso jemali dovolj resno.

Nogomet

PIONIRJI OLIMPA — najboljši

V nedeljo je železničarski nogometni klub »Celje« pripravil turnir pionirskih moštev. Po zanimivih in kvalitetnih igrah so zmagali najmlajši igralci Olimpa pred Celjem, Kladivarjem in Kovinarjem iz Stor.

Prodamo dobro ohranjeno z macesnom obloženo točilno mizo ter vsemi priključki za točenje piva. Cena ugodna. Točilno mizo lahko kupijo tudi zasebni gostilničarji. Ogled vsak dan dopoldne pri

Gostinskem podjetju »GABERJE«
Celje, Mariborska c. 79.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE

razpisuje

prosto delovno mesto za

KURJAČA
PARNEGA KOTLA

kvalificiran

po možnosti s prakso

v tem poklicu

Vloge dostavite na naslov podjetja najkasneje do 1. oktobra 1960.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE — CELJE

razpisuje

prosta učna mesta za vajence iz naslednjih poklicev:

- 3 MODELARJE
- 3 KURJAČE
- 1 KLJUČAVNIČARJA

Vloge predložiti naslovu podjetja najkasneje do 15. 9. 1960.

METKA MEHANIČNA TKALNICA CELJE

razpisuje

prosto delovno mesto

VARILCA

za avtogeno in elektro varjenje

Ponudbe sprejme Splošni oddelek podjetja.

Slovo od atletike

Skoraj gotovo je, da bi do intervjuja z Ančko Slamnik-Gradišnikovo na plaži Velega Lošinja sploh ne prišlo, če ne bi znana atletinja z ogorčenjem sprejela vest, ki jo je »Delo« objavilo dne 26. avgusta in v kateri je med drugim rečeno, da sta Slamnikova in Važič poslala upravnemu odboru Atletske zveze Jugoslavije pismo, v katerem ga obveščata naj nanju več ne računa, ker bosta nastopala samo za kubške barve. V nadaljevanju vesti še piše, da sta omenjena atleta to sto-

na izključno osebni želji, ki pa je stara že več let.

— Kaj, ali res zapuščate atletiko?

— Da, čisto zares! Letos bom nastopila za Kladivarjeve barve samo še v finalu ekipnega prvenstva, potem pa nič več. Atletike imam dovolj. Osem let sem ji bila zvesta.

— Torej ni Olimpiada kriva, da zapuščate atletske steze?

— Nel Na to, da ne bom nastopila na olimpijskih igrah sem se sprizajnila takoj po prestani boleznici, ki me je v letošnjem poletju odvrnila od treninga za dober mesec. Po okrevanju sem morala začeti čisto znova. Zato tudi olimpijske norme nisem dosegla, čeprav bi jo v normalnih okoliščinah lahko že lani po bakanskih igrah.

— Ali se težko poslavljate od športnega udejstvovanja?

— Oh, ne, se je zasmejala. Veste, ko dobi človek svoj dom, potem mora nase sprejeti druge skrbi ne pa izgubljati skoraj vsako popoldne na treningih, katerih sem se že tako zelo nerada udeleževala. Že nekaj let je, ko se pripravim, da zapustim aktivno udejstvovanje v atletiki. Ta čas je zdaj napočil.

— Kako pa ste sploh zašli med atletske vrste?

— Bilo je jeseni 1952. leta. Obiskovala sem tretji razred celjske gimnazije. Takrat sem bila telovadbe oproščena, ker so zdravniki ugotovili, da imam razširjeno srce. Ko pa je bilo razpisano tekmovanje med celjskimi srednjimi šolami, so bili na našem zavodu v škripcih zaradi udeležbe mladink v tekih na 60 in 500 metrov. Takrat so me pregovorili. Navzrej zdravniškemu spraveču sem nastopila in zmagala v obeh disciplinah. Takoj po teku na 500 metrov je prišel k meni Fedor (beri Fedor Gradišnik, zdaj njen zakonski mož, opomba pisca), me prijel za roko in me povabil naj se včlanim v AD Kladivar in naj prihajam na treninge. Temu povabilu sem se odzvala šele prihodnjo pomlad. Brez posebnih priprav sem že v prvih mesecih 1953. leta nastopila na republiškem in državnem prvenstvu v krosu. Postala sem slovenska prvakinja in bila druga v državi. Tem lovrikam sem pozneje dodala še nešeto prvih mest v tekih na 400 in 800 metrov. Na teh progah sem zmagovala tako pri mladinkah kot pri članicah. Sele 1957. leta sem dobila v Rajkovi

močnejšo nasprotnico v teku na 800 metrov.

V tem času sem nastopila na več meddržavnih tekmovanjih trikrat pa sem bila tudi na Bakanskih igrah, in sicer 1955 v Carigradu, dve leti pozneje v Atenah in lani v Bukarešti. Že 1955. leta sem osvojila na Balkaniadi prvo mesto v teku na 800 metrov. Lani sem bila na istem tekmovanju in na isti proggi peti z novim slovenskim rekordom 2:13.0. Razen tega pa sem zmagala v teku na 400 metrov z novim slovenskim in državnim rekordom 57.4 sekunde.

— Večkrat ste tekle tudi na drugih progah, ali ne?

— Da, saj sem članica obeh zmagovitih štafet v državnem merilu na 4x100 in 4x200 metrov. Na sto metrov sem dosegla najboljši čas 12.8 sekunde, na 200 pa 26.0. V teku na 600 metrov pa je moj najboljši rezultat 1:35.6.

— Kolikokrat ste bila prvakinja in koliko rekordov ste osvojili v osmih letih aktivnega udejstvovanja?

— Po pravici povedano, ne vem. To boste morali vprašati Fedorja.

Tako se je končal pogovor z atletinjo, ki je vse od svojega štirinajstega leta, ko je nosila še kite, pa po njih osem let nato navduševala gledalce ob atletskih stezah. Zdaj se je odločila, da stadion zamenja z domom. Želimo ji, da bi tudi tu imela same odličneocene.

M. Božič

NOGOMET
OLIMPA : KOVINAR 1:5

V sredo popoldne je bila na igrišču Olimpa povratna tekma med gabrskima ligasem ter mariborskim Kovinarjem. Zmagali so gostje s 5:1. Castni gol za Olimp je dosegel Florjane nekaj minut pred koncem tekme, v kateri domačinom ni uspela niti ena akcija. Igrali so slabo in kaj malo obetajoče za bližnji prvenstveni nastop.

VELENJE : ALPINE 2:6

Medtem, ko so Velenjani sredi Dunaja premagali moštvo Alpine, pa se je povratna tekma ob Velenjskem jezeru končala z visoko zmago avstrijskega moštva, ki je bilo okrepjeno z nekaterimi člani prvorazrednih klubov. Tekma se je končala z zmago gostov 6:2.

Košarka
ZALEC : KOVINAR 100:45

V nedeljo je bila v Zalcu prijateljska tekma v košarki med domačim moštvom Partizana ter Kovinarjem iz Stor. Čeprav so se gostje z vsoto tridvostranstvo upirali, so vendarle izgubili z visokim rezultatom 100:45 košev. Zmaga domačinov je bila zaslužena in plod rednih treningov.

OBVESTILA

PRODAM

PRESO, kultivator, brane, voz, kravo vreden 4000, Golavšek Milan, Sešče št. 68, Prebold.

MOTORNİ KOLESI NSU 175 ccm (prevožen 3000 km) in »Zündapp« 200 ccm v voznem stanju prodam. Naslov v upravi lista.

ZELO dobro ohranjeno motorno kolo NSU 250 s prednjimi in zadnjimi amortizerji in prikolico prodam. Mejač, Mariborska cesta 49, Celje.

MIZO za namizni tenis z vsem ostalim priborom v dobrem stanju prodam. Naslov v upravi lista.

TESANI gradbeni les ca 2 m³ raznih dimenzij prodam. Lah Albin, sodar, Drešnja vas, Petrgovče.

MAGNETOFON cena 70.000 din in klavir 60.000 din prodam. Naslov v upravi lista.

POČEN prodamo malo posestvo in 500 kg sladkega sena. Naslov v upravi lista.

DOBRO ohranjeno kuhinjsko kredenco prodam. Naslov v upravi lista.

RAZNO pohištvo, tudi na obroke prodam. Celje, Aškerčeva 12 l levo.

AVTO »BMW« dobro ohranjen z rezervnimi deli poceni prodam. Jane, Polule, Celje.

VESTRO 125 ccm prodam. Križan, Smartno ob Paki.

TRODELNO kompletno novo okno in okvir za vrata prodam. Kavčič Angela, Celestinova 10, Celje od 14. ure dalje.

HOREX-REGINA, odlično ohranjen ugodno prodam. Cetina, Plečnikova 15, Celje.

ZAJIDALNO pravico parcele prodam. Naslov v upravi lista.

NOVO NSU PRIMO 3 — 175 ccm modre barve prodam. Koren Franc, Semperter v Savinjski dolini.

V Vojniku za ceno 2.500.000 din.

3. V Laškem (center) 1 enostanovanjska vseljava hiša za ceno 1.500.000 din.

4. V Laškem (izven) 1 dvostanovanjska hiša, novo adaptirana primerena za gostilniško obrt za ceno 1.500.000 din.

5. Posostvo 2,50 ha v ravlini ob cesti Sentjur—Dramlje v kratkem času stanovanj vseljuje, za ceno 1.200.000 din.

6. Naprodaj so še različna posestva v bližini in daljnji okolici Celja, ter stavbene parcele in sadovnjaki.

Posredniška pisarna Celje, Tomšičev trg 12

SLUŽBE

ISCEM osebo, ki bi mi čuvala otroka 4 ure dnevno, v dopoldanskem času. Celje, Kersnikova 11.

GOSPODINSKO pomočnico k štirilanski družini iščem. Vprašati pri Verdcl, Celje, Gregoričeva 2, po 14. uri.

MIZARSKEGA vajenca sprejem. Cepina Anton, Dobrova 8, Celje.

STANOVANJA

SIVILJI oddam sobo v trgu na deželi. Naslov v upravi lista.

S 1. OKTOBROM iščem opremljeno sobo. Plačam za 1 leto naprej. Naslov v upravi lista.

ISCEM opremljeno ali prazno sobo za 1 leto. Plačam naprej. Nudim posojilo. Naslov v upravi lista.

RAZPISI

Razpisna komisija pri Okrožnem sodišču v Celju

razpisuje

za Okrožno sodišče v Celju

1 MESTO STROJEPIŠKE

Pogoji: dovršena nižja gimnazija ali njej ustreza šolska izobrazba. Kandidati, ki se bodo prijavili, pa dostojnim strojepišnega izpita, bodo morali opraviti za sprejem v službo preizkusni izpit.

Plača po Zakonu o javnih uslužbencih, oziroma pravilniku o nazivih strojepišcev in stenografov.

Prošnje, kolkovane s 50 din in življenjepisom je vložiti najkasneje do 29. septembra 1960 pri predsedništvu okrožnega sodišča v Celju.

Opr. št. Su VI-69 608-50 Celje, dne 6. septembra 1960.

RAZPISNA KOMISIJA

RAZNO

VZAMEMO v najem ali odkupimo večje prostore od 70 m² prostornine za preureditev za krojaško delavnico v Celju. Ponudbe na upravo lista pod »Podjetje«.

PODPISANA Hlastec Marija st. poljanajem, da je bil denar pomotoma vzeti in niso bili krivi sorodniki. Hlastec Marija, starejša, Griže.

IZGUBIL se je lovski pes, pasme »Istrijanec«, bele barve z rjavimi ušesi. Kdo ve kaj o njem, naj javi Hojnik Antonu, Zadobrova 46, Skofja vas.

OBVESTILO

DELAVSKA UNIVERZA V CELJU, Malgajeva 2, sprejema do 20. septembra prijave za vpis v naslednje tečaje:

- za pomoč izrednim slušateljem srednjih, višjih in visokih strokovnih šol,
- za kvalificirane in visokokvalificirane delavce kovinske, gradbene, lesne, kemične in elektro stroke iz industrije in obrti,
- oblovenje kemolaborantske stroke, 4. tehnično risanje kovinske stroke, 5. tujih jezikov: angleški, ruski, francoski, nemški, poljski in italijanski — po intenzivni in običajni metodi,
- stenografijo, strojepis in pisarniško poslovanje,
- knjižgovodstvo.

Tečaj od 4. do 7. bodo začetni in nadaljevalni.

Informacije dobiti v upravi osebno ali po telefonu 29-24.

KUPIM

MALO blišico z vrtno, ali malo zemlje v bližini Celja kupim. Naslov v upravi lista.

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Nedelja, 11. sept. ob 15. uri: John Patrick: Cajnica na Okinavi. Gostovanje v Zrečah.

ob 19.30 uri: Milan Begović: Brez tretjega. Gostovanje v Solji vasi.

Torek, 13. sept. ob 20. uri: John Patrick: Cajnica na Okinavi. Gostovanje v Velenju.

Petek, 16. sept. ob 20. uri: John Patrick: Cajnica na Okinavi. Gostovanje na Polzeli.

KINO

KINO UNION

Od 7.—11. 9. 1960 »NOČNI PREHOD«, ameriški barvni Csc

Od 12.—15. 9. 1960 »VELIKI POGLAVAR«, francoski film VV

KINO METROPOL

Od 4.—9. 9. 1960 »VOHUNG«, ruski barvni film

Od 10.—13. 9. 1960 »DOBRI STARI PLANINO«, jugoslovanski film

LETNI KINO

Od 9.—12. 9. 1960 »PRINC STUDENT«, ameriški barval film

Od 13.—15. 9. 1960 »DETEKTIVSKA ZGODBA«, ameriški film

DPD SVOBODA

MLADINSKI KINO CELJE

Due 10. in 11. 9. 1960 »NA SMRT OBSOJENI JE POBEGNIL«

KINO SVOBODA

SEMPELTER V SAVINJSKI DOLINI

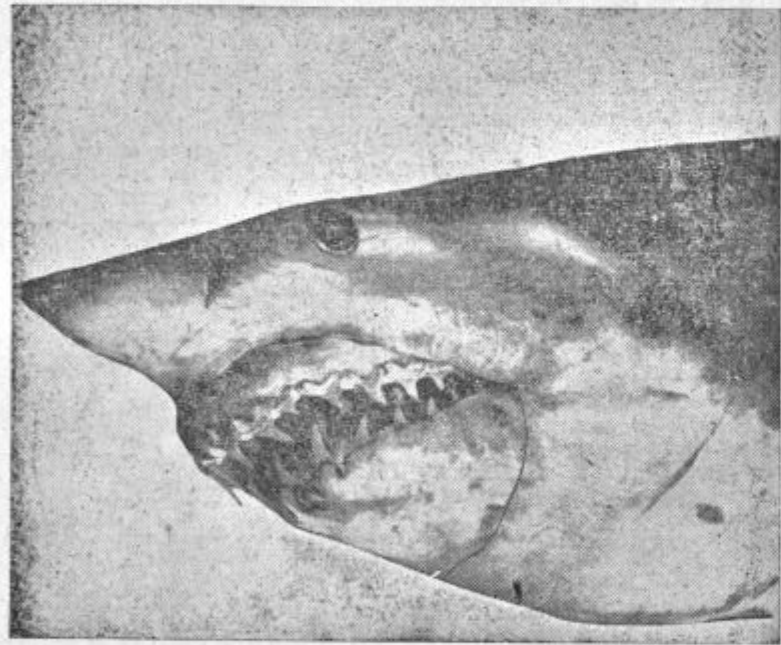
Od 10.—11. 9. 1960 »VISOKI JEZDEC«, ameriški barvni film

Od 14.—15. 9. 1960 »LEPE A SIROMASNE«, francosko-italijanski film

O morskem psu

O tem, ali je morski pes človeku nevaren, je bilo izrečenih že brez števila nasprotujočih si mnenj. Nekateri poznavalci trdijo, da je morski pes izredno plah in da napade človeka zgolj pomotoma. Drugi so mnenja, da zverina ne gleda na pripadnost žrtev napade slednje na objekti, ki se ji zdi užiten. Ničkoliko nasvetov, navodil in pravil, raztresenih po časopisih, revijah in knjigah, poučuje bralca o navadah in gastronomskih nagujenjih velikega roparja

Odprava proučuje možnosti kemične obrambe in proučuje učinke različnih kemikalij na obnašanje in napadalnost morskoga psa. Vendar so kemikalije brez učinka, če popade morskoga psa posebno blaznost, ki jo povzroča večja količina v morju razlite krvi ali gnijočih odpadkov in ki

iz svetuje to in ono za primer, če bi kdo srečal tega neljubega prebivalca morij in oceanov. Naj se je še toliko govorilo o njihovi plahosti, so morski psi vedno znova napadali in še napadajo kopalce, potapljače in brodolomce. Izmed do sedaj znanih 250 vrst morskih psov res aiso vse nevarne, kakor na primer veliki som, ki se hrani izključno s planktonom. Apetit do človeških bitij je izpričan predvsem pri morskem tiru, modrem somu, kladivarju, atlantskem psu in morskem volku, ki običajno sledi večjim ladjam.

Leta 1959 je bilo izpričanih 11 napadov morskih psov na ljudi v ZDA. Zato je oddelek za raziskavo morskih psov pričel z obširnimi študijem navad teh roparic v upanju, da se dokoplje do realnih rezultatov glede taktike, ki naj služi plavalcu pri obrambi.

Morski pes spada v red hrustančnic, ki je star približno 350 milijonov let. Ker ima ostro smir-kasto kožo, je njegov rep prav tako smrtno nevaren kot so njegove čeljusti. Ima izredno majhne možgane, vendar so nekatera čutila nenavadno ostro razvita. Neverjetno hitro zazna na primer gibajoča se telesa, posebno, če so bela in svetla, vendar malone ne zmore ločiti vrsto plena. Zaznava najmanjše vodne tresljaje, privabi ga celo oddaljena eksplozija. Vonj krvi in razkrajajočih se organskih snovi zavoha na ogromne razdalje. S poskusom so ugotovili, da je ropar brez vida docela nemočen.

se javlja tudi ob prilikah, kadar psi zasledujejo jate tunov ali drugih rib. V divji pogoltnosti se tedaj psi zagrizejo celo v ladijski bok ali šavsnežo za jeklenim pro-pelerjem.

Oddelek za raziskave morskih psov je na podlagi svojih poskusov objavil devet splošnih pravil, po katerih naj se ravnajo plavalci.

1. Ne plavaj in ne potaplaj se brez spremljevalca.
2. Ne plavaj ponoči ali v vodi s slabo vidljivostjo.
3. S krvavečo rano ne hodi v vodo in ne ostajaj v njej.
4. Če opaziš psa, ohrani mirne živce in ne čofotaj v želji, da bi bil čimprej na varnem, marveč tiho in počasi odplavaj k čolnu ali obali.
5. Če se ti pes približa ga udari ali dregni po smrkcu, vendar ne s pesjo, ki bi zaradi ostre kože pričela krvaveti.
6. Ne obešaj si za pas krvavečih rib, ki si jih harpuniral.
7. Ne napadaj brez potrebe morskoga psa, naj je videti še tako majhen.
8. Ne plavaj na zračni blazini s rokami in nogami v vodi.
9. Ne snemaj obleke, če jo imaš na sebi. Obleka te varuje pred ostro kožo morskoga psa.

OKREPČEVALNICA PRI IGLI

Planinsko društvo v Solčavi je zgradilo pred Iglo in presihajočim studencem lično okrepčevalnico v planinskem slogu. Zelo radi jo obiskujejo avtomobilisti, ki se ustavljajo za ogled obeh pri-rodnih posebnosti.

Obeti brez tveganja na HVARU

Med vsemi kopališkimi kraji v Dalmaciji ima otok Hvar brez oporekanja največ sončnih dni in v tej svoji posebnosti konkurira najbolj znanim obmorskim leto-viščem na vsem Sredozemlju. Kdor si izbere Hvar za počitnice, ni ustrelil mimo, razen, če seveda ne želi dežja.

Da pa bi domisljeni hvarski gostinci sloves svojega otoka med počitniškimi turisti še bolj utrdili, so si omislili kar neverjetno reklamo ob pristaniškem pomolu mesteca Hvar. Tam so namreč postavili veliko napisano ploščo, na kateri je v hrvaščini, angleščini in nemščini takle vabljen napis:

— Če samo zapade sneg in se pri priči stopi, je pension brez-plačen.

— Brezplačen pension nudimo, če je dan meglen.

— In če pade temperatura pod ničlo, je celodnevna oskrba v gostiščih tudi brezplačna.

Nikar ne mislite, da so hvarski gostinci toliko darežljivi. Obeti, ki jih nudijo, za Hvar ne predstavljajo nobenega tveganja. Tam enostavno ne pomnijo deževnih dni, snega in megle.

Žičnica na Okrešelj

Celjsko turistično področje bo kmalu dobilo svojo prvo žičnico in to od slapa Rinke na Okrešelj. Žičnica bo izredno zanimiva, saj bo zgrajena v enem vleku brez podpornih stebrov. Dolga bo okoli 800 metrov, višinska razlika pa bo znašala 350 metrov. V teku je izdelava načrtov, na terenu pa se že vršijo priprave za gradnjo to-vorne žičnice. Kot vse kaže, bo žičnica obratovala že prihodnjo sezono.

OBISČITE HVAR V ZIMSKIH MESECIH

ob izredno ugodnih prilikah bivanja, ki jih nudijo odlične vremenske razmere.

Vsa gostinska podjetja nudijo izredne popuste:

— Če v zimskem času kak dan dežuje med 6. in 18. uro več kakor 3 ure, je dnevni pension polovičen.

Starši!
Oblačila vseh vrst za deklice
in dečke

V NAJVEČJI IZBIRI
VAM NUDI

VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin

CELJE

**Aktovke, torbice, nahrbtniki
in kovčki.**

Nov dokument 'o nacizmu

Erwin Leiser, nemški Zid, ki je med vojno emigriral na Švedsko, je zlepil iz različnih originalnih trakov dokumentarni film o rasti in propadu nemškega rajha. Film nosi naslov Mein Kampf. Avtor ga je sestavil, kakor sam pravi, da bi odgovoril na vprašanje nemške mladine, pred katero so starši in učitelji zamolčali veliko stvari.

Spočetka kaže film razvoj nacističnega gibanja v Nemčiji, na platnu oživi Adolf, ki z divjimi gestami govori zbranim pristajšem. Potem vidimo Hessa, ki kriči: »Mein Führer, Nemčija, to si ti! Tvoja sodba je sodba ljudstva!« Leto 1942. Film priteče do kadrov, ki jih je posnel esesovski snemavec v varšavskem ghetu in ki ga je našel Leiser v napačno etiketiranih kasetah v vzhodno-

nemških arhivih. (Vzhodnonemške oblasti so mu prodale film za 1 dolarjev meter.) Trak so prvotni Nemci posneli v »poučne name-ne«, a so ga kasneje zavrgli, ker so se bali, da bi utegnili vzbuditi simpatijo do Židov. Posnetki kažejo nemške vojake, ki z veselimi obrazi gledajo Žide z oteklimi koleni, kako shujšani in onemogli padajo po tleh. Otroci umirajo na umazanih ležiščih. Nato drsi kamera vzdolž dolge vrste teleg (na sliki), prenapolnjenih s trupli in se ustavi na robu apnene jame, kamor jih mečejo.

V Zapadni Nemčiji si je v osmih tednih ogledalo film blizu pol milijona ljudi. Avditorij sestavlja v glavnem Nemci izpod 40 let, pri čemer seveda ne bi bilo napak, če bi si ga ogledali tudi tisti nad 40 let.

Ljudje med seboj

Družina brez otrok se je selila v novo stanovanje. Kakor vsaka podobna »akcija«, tako je tudi ta vzbudila pri otrokih iz bližnjih hiš veliko radovednosti. Pa se je najmlajšemu iz te gruče radovednežev zdelo čudno, da pri novih ljudeh ne vidi svojih vrstnikov. Zato se je ojunatil in vprašal:

- Kje pa so vajini otroci?
- Jih nimamo!
- Nimate?, je začudeno ponovil in s počasnimi koraki izginil.

Čez nekaj časa se je spet pojavil mali radovednež. V roki je nosil knjigo.

— Veste, je dejal novi sosedi malce sramežljivo, moja mamica bo dobila otročička. Zato mi je dala tole knjigo, v kateri piše, kako pridejo otroci na svet. Pa sem

pomislil, da bi jo tudi vidva z možem rada prebrala...

Neka žena se je pritoževala nad svojim možem:
— Ze pet let me ni pogledal! Če se mi bo kaj pripetilo, se mojega trupla ne bo mogel identificirati!

Oče njegove izvoljenke je bil še starih nazorov.
— Jaz sem v hiši gospodar, je vensmer zatrjeval.

Fant, ki je vzel »na pikos« njegovo hčerko, ga je že od malega poznal kot izredno strogega. Zato je takrat, ko ga je žele poprositi za hčerkino roko, moral zbrati ves svoj pogum. On pa ga je vprašujoče premeril od glave do nog, molče stopil k pisalni mizi, napisal nekaj na kosček papirja, poklical hčerko in ji listek pripel na bluzo. Potem jo je narahlo porinil proti fantu in zapustil sobo, ne da bi črnil eno samo besedo. Hitro in s tresočimi rokami sta zagrabila za listek, na katerem je bilo napisano — Z najboljšimi priporočili pisca.

Mladost brez iluzij

Spet so nas trgali. Mlajši, ki so imeli vsaj zvečer, ko smo se vrnili z dela, malo opore in tolažbe pri satrejših, so se poslavljali hitre. Drgetali so od strahu pred neznanim kot ptički, ki jih je kruta roka pometala iz gnezda. Krčevito so nas objemali in niso hoteli stran. Na vlak smo jih nesli. Se dolgo so nam mahali. Slišali smo njihov jok skozi ropot odhajajočega vlaka. Čez kakšno uro smo se odpeljali tudi mi, novemu trpljenju nasproti.

SPOROČILO IZ OSWIECIMA-AUŠVICA

Niti ne vem, kdo je dobil prvi takšno sporočilo. Zdi se mi, da so to bili Milavčevi otroci iz Zg. Savinjske doline. »Lagerführer« jih je poklical v pisarno. Bili so trije: Milan, Dani in 3 ali 4 leta stari Nadiča. Vsi trije so se prijokali ven. Njihove mame ni bilo več v Oswiecimu. Ostal je še samo njen pepel, ki so ga s pepelom mnogih drugih raztresli po njivah okrog taborišča, kjer je prej delala od zore do trde noči.

Z Milanom sva si delila pograd: on je bil spodaj, jaz pa zgoraj. Dolgo v noč sem poslušal njegovo ihtenje, dolgo ni mogel izjokati svoje žalosti za najdražjim človekom. Tako smo tudi mi izvedeli za taborišče Oswiecim, kamor so odpeljali naše matere.

Iz Oswiecima smo dobivali podobna sporočila kar po vrsti. Skoraj vsak dan so prijokali iz taboriščne pisarne dva, trije, štirje neboljjenki, ki so ostali za vedno zapuščeni. Na sporočilih je bilo zapisano povsod enako: »Umrl ali umrla zaradi oslabelosti srca.« Mi pa smo premišljevali, kakšne morajo biti grozote v tistem taborišču, kjer so tako na hitro umirale naše matere, starejši bratje in sestre.

Umrla je tudi naša Anica. Vsi trije smo prišli iz pisarne: jaz in dve sestrici. Stisnili smo se v kot barake in solze so nam zalile prestrašena lica. Sestrici sta še dolgo tiho ječali in prižemali svoja, od solz mokra lica, na moje prsi. Nova bolečina se je zarezala v nas, srce nam je še tesneje oklenil strah. V naslednjih dneh smo pričakovali podobno sporočilo še za mamo.

Sestra je morala umreti samo zato, ker je bila stara že 18 let. Dopolnila jih je tisto leto, ko so prišli po nas. V Celju so jo vprašali, zakaj ni izdala očeta, češ da je že polnoletna in bi morala vedeti za svojo dolžnost. Besede gestapovca so bile hkrati obsodba.

Zdržala je samo šest mesecev. Ravno toliko, kot je bilo to z obroki hrane določeno za taborišče Oswiecim. V tem času je shiral najbolj zdrav organizem. Odnegli so jo v »revir«, bolniško barako, kjer so ležale tri ali štiri na enem pogradu. Pogradi so imeli tri nadstropja. V

baraki je ležalo več kot tisoč umirajočih okostnjakov, za katere se ni zmenil nihče, razen podgan, ki so se plazile po njih in marsikateroga načele že pri živem telesu.

Mati jo je videla še dvakrat. Prvič jo je poklicala paznica. Takrat je še lahko stala. K ograji je prišla popolnoma gola. Čez ramena ji je visel kosček raztrganega, ponemarjenega koca. Bile so je same velike, otožne oči in dolge suhe noge in roke. Vprašala je: »Mama ali sva do-bili kak paket?« Mati ji je odkimala.

Skozi solze, z obupom v glasu, je še izjavila: »Mama, kaj bom res morala že umreti?« Mati ni imela ničesar, kar bi lahko dala od gladu umirajočemu otroku. Odšli sta vsaka na svojo stran. V tolažbo so jima ostale le solze.

Vse to nam je povedala mati mnogo pozneje v taborišču Hlsenburg, kjer smo se po letih ločitve zopet srečali. Nadaljevala je: »Čez nekaj dni sem jo obiskala drugič. S pograda ni mogla več. V »revir« me niso pustili. Obšla sem ograjo in se splazila skozi neko luknjo pred barako. Nato sem našla še mesto, kjer je manjkala deska v steni barake in skozi odprtino sem se plazila v notranjost. Tavalna sem od pograda do pograda in končno sem jo zagledala. Ležala je med dvema Francozi-njama. Bila je že neprimična in brez zavesti. Božala sem jo po koščevih licih in močila s solzami. Za hip se je zavedela in zasepetala: »ma-

ma', in že je utonila v večni mrak. Naslednji dan je umrla. Nisem je več videla. Vrnila sem se v svojo barako. Zamudila sem delitev kosila: zajemalko tople, blatne vode z dvema ali tremi kosji gnilega krompirja. Gladu sploh nisem čutila. Bilo mi je prehuo.«

»Popoldne sem šla z nekaterimi ženskami — bile smo že tako slabe da nas niso več mogli uporabiti za delo na poljih — v ciganski del taborišča, kjer smo pletle nekakšne kite iz papirja. Med delom sem ves čas jokala. Paznica me je vprašala, čemu jočem. Druge so ji povedale, da umira v »revirju« moja hči. Nakar me je pričela bitti z divjo lhto po ustih. Ko je odnehal, me je vprašala, če mislim, da me čaka kaj bolj-šega kot moje hčer. Ni bila dovolj ena bolečina, dodala so še drugo. Ni bilo dovolj, da mi je krvavele srce, morali so mi razbiti še usta, da ne bi mogla izkričati bolečine za svojim umirajočim otrokom.«

KAMNOLOM

Del taboriščnikov iz Frohnleitna so poslali v taborišče Neustift v bližini mesteca Vilshofen in kakšnih 10 do 15 km severno od mesta Passau. Noč smo predemerali kar po tleh vagona. Bilo je še bolj trdo kot na taboriščnih pogradih. Da bi nam bilo nekoliko udobneje, smo položili glave drug na drugega. Zbudilo nas je sonce, ki se je prikazalo pozno septembrskega dne 1942. leta nad valovitimi griči in slemenimi hribov. Poslalo je nekaj svojih žarkov skozi okno našega vagona. Vsi smo bili premraženi. Jutra so bila že hladna in tistih nekaj kosov kruha, ki smo jih zaužili pred odhodom vlaka, nas ni več grelo. Se tesneje smo zlezli skupaj. Nekateri so vstali, niso več zdržali na tleh. Hoteli so se pogreti in pričeli so cepetati z nogami in mahati z rokami.

Zeblo nas je še kakšno uro ali dve, dokler se ni sonce dvignilo že toliko nad obzorjem, da so lahko njegovi žarki segreli temne strehe vagonov in tudi nas. Okrog polneva smo prišli v manjše mestece Vilshofen, z manjšim že dolgo zapuščenim samostanom. Zivljenje naj bi mu dali mi. Vlak je obstal in zapustili so ga morali tisti otroci, katerih prilimki so se začelnjali s črkami od A pa do črke L po abecednem redu.

Kolona otrok — od malčkov pa do osemnajstletnih dečkov in deklet — se je počasi pomikala po prašni cesti proti samostanu. Po našem prihodu sta odmevala med samostanskimi zidovi vpitje in jok zapuščenih otrok, ki so jim Hitlerjevi fašisti pobili očete in vzeli matere. Mnogi so še v snu jokali. Se takrat so se čutili osamljene in zapuščene. Odmev otroškega gorja med samostanskimi zidovi pa je prekril glas krutega varuha — »Lagerführerja«. S svojo vpijočo gospodovnostjo je hotel prekriti obtožujoči jok otrok.

Ze takoj naslednji dan je ugotovil, da bi lahko porabili nad 14 let stare dečke za delo v kamnolomu. Ni jim bilo dovolj ruskih in angleških vojnih ujetnikov, rabili so še nas. Proizvodnja v ogromnem kamnolomu je naraščala. Kamen so potrebovali za ceste. Po njih je bilo treba spraviti na bojišča še več tankov, še več topov in še več smrt bruhajočih pošastnih strojev. Pričeli smo z delom od zgodnjega jutra do poznega večera.